

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/24-04/14
URBROJ: 613-10-25-9
Rijeka, 5. veljače 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

Nastavni zavod za javno
zdravstvo
Primorsko-goranske
županije
za 2023.

S A D R Ž A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O ZAVODU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	8
	Planiranje i izvršenje plana	10
	Financijski izvještaji	11
	Projekti financirani u 2023.	22
	Javna nabava	23
III.	REVIZIJA ZA 2023.	25
	Ciljevi i područja revizije	25
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	25
	Metode i postupci revizije	26
	Nalaz za 2023.	27

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredi za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije (dalje u tekstu: Zavod) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Zavoda sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze, vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovane usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Zavoda za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostaoni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Prema podacima iz glavne knjige na 31. prosinca 2023. vrijednost nefinancijske imovine (bez zaliha na skupini 06) evidentirana je u iznosu od 4.652.807,94 eura, a vrijednost vlastitih izvora za nefinancijsku imovinu u iznosu od 4.722.045,11 eura, odnosno više za 69.237,17 eura. Navedena razlika evidentirana je u glavnoj knjizi i početkom 2023.

Prema propisima o proračunskom računovodstvu vrijednost nefinancijske imovine treba biti jednaka vrijednosti vlastitih izvora za nefinancijsku imovinu.

Podaci o potraživanjima od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: HZZO) i obračunanim prihodima za pružene usluge specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite za 2023. evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu od 118.241,75 eura i potraživanja za dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 19.241,76 eura nisu usklađeni s podacima iz Zapisnika HZZO-a o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada. Prema navedenom Zapisniku, usluge specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite izvršene su i obračunane u iznosu od 132.202,26 eura (13.960,51 euro više od evidentiranog u glavnoj knjizi), a potraživanja za dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 22.714,12 eura (3.472,36 eura više od evidentiranog u glavnoj knjizi). Zbog manje evidentiranih potraživanja i obračunanih prihoda u odnosu na iznose prema navedenom Zapisniku, Zavod je na koncu 2023. u poslovnim knjigama evidentirao i u finansijskim izvještajima iskazao stanje potraživanja (imovine) i obračunanih prihoda (vlastitih izvora) manje za 17.432,87 eura.

U studenome 2023. s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (Ured za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije) zaključen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava iz Nacionalnog plana otpornosti i oporavka 2021. – 2026. za projekt Centralno financiranje specijalizacija doktora medicine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 502.726,23 eura, od čega su svi troškovi prihvatljivi i financiraju se iz bespovratnih sredstava. Ugovor dopušta retroaktivno potraživanje sredstava jer razdoblje provedbe projekta počinje prije stupanja Ugovora na snagu. U 2023. ostvareni su rashodi za provedbu projekta u ukupnom iznosu od 145.348,23 eura. Do konca 2023. Zavod je podnio zahtjev za nadoknadu sredstava za specijalističko usavršavanje doktora medicine (rashodi za zaposlene) u iznosu ostvarenih rashoda. U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja (imovina) i obračunane pomoći (vlastiti izvori) iz inozemstva na temelju podnesenih zahtjeva za bespovratna EU sredstva u iznosu od 145.348,23 eura.

Pojedini rashodi nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u finansijskim izvještajima. Tako su u okviru rashoda za stručno usavršavanje zaposlenika evidentirani rashodi za službena putovanja u iznosu od 13.566,08 eura umjesto na računu rashoda za službena putovanja, a rashodi za ugostiteljske usluge u iznosu od 9.727,23 eura evidentirani su u okviru rashoda za ostale usluge umjesto na računu rashoda za reprezentaciju.

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023., ali nije cjelovit. Zalihe medicinskog potrošnog materijala, materijala za čišćenje, uredskog materijala i drugog materijala, koje su koncem 2023. evidentirane u glavnoj knjizi iznose 521.823,39 eura, popisane su samo količinski po mjestima troška (ustrojstvene jedinice i ispostave), a nakon što je obavljen fizički popis navedene imovine i utvrđeno stvarno stanje (količinski), u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu te knjigovodstveno stanje nije uspoređeno sa stanjem utvrđenim popisom i nisu utvrđene moguće inventurne razlike.

Nadalje, popisom nisu obuhvaćeni izvanbilančni zapisi koji prema podacima iz poslovnih knjiga iznose 2.230.156,74 eura i odnose se na dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja, tuđu imovinu primljenu na korištenje te potencijalne obveze po osnovi sudskih postupaka u tijeku. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Zavoda za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljan je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlu III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostačni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Zavoda

Zavod je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostačne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O ZAVODU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Zavod je zdravstvena ustanova za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti na području Primorsko-goranske županije. Osnivač Zavoda je Primorsko-goranska županija (dalje u tekstu: Županija). Upisan je u sudski registar Trgovačkog suda u Rijeci i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika. Obavlja djelatnost u Rijeci, Kostreni, Matuljima te u sedam ispostava u Crikvenici, Delnicama, Krku, Opatiji, Malom Lošinju, Rabu i Cresu. Prethodnih godina s jedinicama lokalne samouprave i Domom zdravlja Rijeka zaključeno je deset ugovora o zakupu poslovnih prostora s ugovorenom zakupninom, od čega je pet ugovora za poslovne prostore u Rijeci te po jedan ugovor za poslovne prostore u Matuljima, Kostreni, Opatiji, Krku i Cresu. Nadalje, za poslovne prostore u Crikvenici, Delnicama, Malom Lošinju, Rabu i Rijeci (na dvije adrese) s Domom zdravlja Rijeka zaključen je Ugovor o zajedničkom korištenju poslovnih prostora bez naknade uz plaćanje dijela režijskih troškova. Također, Zavod obavlja djelatnost u poslovnom prostoru u Rijeci (Kalvarija 8) na temelju Ugovora o korištenju poslovnog prostora bez naknade zaključenom s Gradom Rijekom. Ispostave imaju status podružnica i upisane su u sudski registar. Sjedište Zavoda je Krešimirova ulica 52a, Rijeka.

Zavod obavlja djelatnost temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 100/18, 125/19, 147/20, 119/22, 156/22, 33/23 i 36/24), Zakona o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97 – ispravak, 47/99 – ispravak, 35/08, 127/19 i 151/22), Statuta i drugih općih akata Zavoda. Statut Zavoda donesen je u veljači 2021., a izmijene i dopune Statuta u rujnu 2022. Statutom su utvrđeni djelatnost, pravni položaj, zastupanje, unutarnje ustrojstvo i tijela Zavoda, financiranje, opći akti, javnost rada, nadzor, poslovna i profesionalna tajna te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje. Prema odredbama Statuta, Zavod obavlja djelatnost epidemiologije zaraznih bolesti te kroničnih nezaraznih bolesti, javnog zdravstva, promicanja zdravlja, zdravstvene ekologije, mikrobiologije, školske i adolescentne medicine, mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti na području Županije te poslove koji proizlaze iz navedenih djelatnosti. Na temelju ugovora i dodataka ugovora o znanstveno-nastavnoj, stručnoj i poslovnoj suradnji zaključenih s Medicinskim fakultetom (iz rujna 2004., listopada 2008. i siječnja 2013.) i Fakultetom zdravstvenih studija (iz listopada 2014. i rujna 2022.), u Zavodu se provodi nastava iz područja javnozdravstvenih djelatnosti.

Izvori financiranja Zavoda su prihodi od HZZO-a, županijskog i državnog proračuna, vlastiti prihodi, donacije i drugi izvori. Zavod je u sustavu poreza na dodanu vrijednost za prihode koje ostvaruje na tržištu (ispitivanje voda, kemijska analiza namirnica, zdravstveni odgoj – higijenski minimum, mikrobiološka analiza namirnica i predmeta opće upotrebe, mikrobiološka čistoća, ispitivanje kakvoće prehrane, ispitivanje zraka, biomonitoring i ekspozicije, zdravstvena ispravnost hrane, rukovanje pesticidima, upravljanje higijensko-epidemiološkim rizicima).

Unutarnje ustrojstvo Zavoda uređeno je Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta iz prosinca 2022. Za obavljanje javnozdravstvene djelatnosti ustrojeno je šest organizacijskih jedinica, i to: za javno zdravstvo; zaštitu okoliša i zdravstvenu ekologiju; epidemiologiju zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti; kliničku mikrobiologiju; zaštitu mentalnog zdravlja i liječenje ovisnosti te školsku i adolescentnu medicinu. Nezdravstvene jedinice su Ured ravnateljstva i Odjel za zajedničke poslove, koji obuhvaća računovodstvene i finansijske poslove, nabavu i skladišno poslovanje, plansko analitičke poslove te kadrovske, administrativne i opće poslove.

Prema Statutu, tijela Zavoda su: Upravno vijeće, Ravnatelj, Stručno vijeće, Stručni kolegij, Etičko povjerenstvo te Povjerenstvo za lijekove i Povjerenstvo za kvalitetu.

Do srpnja 2023. Zavodom je upravljalo Upravno vijeće u sastavu pet članova (tri predstavnika osnivača i dva predstavnika radnika). Odredbama članka 24. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine 33/23), propisano je, između ostalog, da se u zavodima za javno zdravstvo čiji su osnivači jedinice područne (regionalne) samouprave broj članova upravnog vijeća povećava s pet na sedam i čine ga četiri predstavnika osnivača, dva predstavnika radnika i jedan predstavnik Republike Hrvatske. Vlada Republike Hrvatske i jedinica područne (regionalne) samouprave bili su obvezni imenovati članove upravnih vijeća u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do 1. srpnja 2023. Županija je svog predstavnika imenovala u srpnju 2023., a Vlada Republike Hrvatske svog predstavnika u ožujku 2024.

Upravno vijeće, između ostalog, donosi statut, program rada i plan razvoja te nadzire njegovo izvršenje, financijski plan i završni račun, analizira financijsko poslovanje (najmanje jedanput mjesечно), donosi godišnji plan radnih mjesta i godišnji plan nabave, donosi odluke o stjecanju, opterećivanju i otuđenju nekretnina uz prethodnu suglasnost osnivača, donosi odluke o nabavi i prodaji dugotrajne nefinansijske imovine te donosi odluke u postupcima javne nabave roba, radova i usluga te nabave medicinske i druge opreme čija pojedinačna vrijednost iznosi do 132.723,00 eura, a iznad navedenog iznosa potrebna je prethodna suglasnost Županije.

Ravnatelj organizira i vodi poslovanje, zastupa i predstavlja Zavod te je odgovoran za zakonitost rada. Tijekom 2023. i u vrijeme obavljanja revizije, Ravnatelj Zavoda je doc. dr. sc. Željko Linšak, dipl. sanit. ing. Imenovana je zamjenica Ravnatelja te četiri pomoćnika, i to za: pravne poslove, financijske poslove, kvalitetu i za javnozdravstvene intervencije.

Stručno vijeće je savjetodavno tijelo ravnatelja koje raspravlja i odlučuje o pitanjima iz područja stručnog rada, a čini ga 17 zaposlenika uključujući voditelje svih službi zdravstvenih djelatnosti Zavoda. Stručni kolegij razmatra pitanja iz područja stručnog rada djelatnosti. Stručni kolegij nije ustrojen. Etičko povjerenstvo je tijelo koje osigurava obavljanje djelatnosti Zavoda na načelima medicinske etike i deontologije, a sastavljeno je od pet članova i pet zamjenika članova. Povjerenstvo za lijekove je tijelo koje osigurava provedbu svih aktivnosti za primjenu lijekova i medicinskih proizvoda u Zavodu, a sastavljeno je od pet članova. Za 2023. Povjerenstvo za lijekove sastavilo je godišnje izvješće za lijekove iz kategorije cjepiva, sero i kemo profilakse te lijekova za antišok terapiju u slučaju anafilatičke reakcije te ga dostavilo Upravnom vijeću i Ravnatelju. Povjerenstvo za kvalitetu je tijelo sastavljeno od devet članova koje osigurava kontrolu kvalitete zdravstvene zaštite te provođenje propisa s područja kvalitete zdravstvene zaštite. U 2023. navedeno Povjerenstvo je tromjesečno podnosiло Ravnatelju izvješća o svome radu.

Početkom 2023. Zavod je imao 339 zaposlenika, a koncem 2023. ima 350 zaposlenika, od kojih je 290 zaposleno na neodređeno i 60 na određeno vrijeme. Prema Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta utvrđen je 291 izvršitelj (u odnosu na broj zaposlenih, razlika se odnosi na zaposlene na određeno vrijeme i pripravnike). U strukturi zaposlenih koncem 2023., zdravstvenih djelatnika ima 254 i čine 72,6 %, a nezdravstvenih 96 i čine 27,4 %.

U tablici broj 1 daju se opći pokazatelji o Zavodu.

Tablica broj 1

Opći pokazatelji o Zavodu

Redni broj	Naziv pokazatelja	2022.	2023.	Indeks (3/2)
		1	2	4
I.	Broj zaposlenih na 31. prosinca			
1.	Ukupan broj zaposlenih (1.1.+1.2.+1.3.)	339	350	103,2
1.1.	Zdravstveni djelatnici na neodređeno vrijeme	209	210	100,5
1.1.1.	– radni odnos samo u zdravstvenoj ustanovi	192	194	101,0
1.1.2.	– kumulativni radni odnos	17	16	94,1
1.2.	Zdravstveni djelatnici na određeno vrijeme	33	44	133,3
1.3.	Administrativno-tehnički djelatnici	97	96	99,0
1.4.	Broj djelatnika koji se financiraju iz ugovora s HZZO-om	110	107	97,3
1.5.	Broj djelatnika koji se financiraju iz vlastitih prihoda	229	243	106,1
II.	Primarna zdravstvena zaštita – ukupno ugovoreni broj timova	30	30	100,0
1.	Higijensko-epidemiološka zdravstvena zaštita – broj stanovnika 296 195	9	9	100,0
2.	Zdravstvena zaštita školske djece i studenata – broj osiguranih osoba 45 458	12	12	100,0
3.	Javno zdravstvo	3	3	100,0
4.	Zdravstvena zaštita mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti	4	4	100,0
5.	Pripravnost 24 h u djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite	1	1	100,0
6.	Zdravstvena ekologija	1	1	100,0
III.	Specijalističko-dijagnostička zdravstvena zaštita – ukupno ugovoreni broj timova	8	8	100,0
1.	Medicinska mikrobiologija s parazitologijom	8	8	100,0

Prema Mreži javne zdravstvene službe (Narodne novine 101/12, 31/13, 113/15 i 20/18), za 2023. utvrđeno je 37 timova u Zavodu (29 u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i osam u specijalističko-dijagnostičkoj zdravstvenoj zaštiti), koliko je i ugovoren. Također, Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 32/19) utvrđen je jedan liječnički tim koji će obavljati službu pripravnosti u djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite koji je i ugovoren. Mrežom javne zdravstvene službe (Narodne novine 49/24) za 2024. utvrđena su 44 tima u Zavodu od čega 36 u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i osam u specijalističko-dijagnostičkoj zdravstvenoj zaštiti (tri tima više u Djelatnosti zdravstvene zaštite školske djece i studenata, dva tima više u Djelatnosti zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja i prevencije ovisnosti, te po jedan tim više u Djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite i Djelatnosti javnog zdravstva).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4., 6. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja, obuhvaća sve poslovne procese koji vode ostvarenju poslovnih ciljeva, a uspostavlja se u svim ustrojstvenim jedinicama koje u skladu s danim ovlastima i odgovornostima ostvaruju te ciljeve. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti. Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanje potrebnih mjeru radi smanjenja rizika.

Postupci i metode unutarnjih kontrola Zavoda utvrđeni su pravilnicima i procedurama. Tijekom 2023. primjenjivani su, između ostalog, Statut, Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, Pravilnik o radu, Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja nemajenskih donacija i vlastitih prihoda, Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe, Pravila za upravljanje dokumentarnim gradivom, Pravilnik postupanja kod korištenja službenih vozila, Pravilnik o unutarnjem nadzoru nad radom ustrojstvenih jedinica i zdravstvenih radnika, Poslovnik o radu Etičkog povjerenstva, Poslovnik o radu Upravnog vijeća, Uputa o postupanju u nabavi robe, radova ili usluga jednostavne nabave te pravilnici iz područja obrade i zaštite osobnih podataka, zaštite na radu i zaštite od požara. Donesene su pisane procedure stvaranja ugovornih obveza, zaprimanja, kontrole i plaćanja računa, naplate prihoda, blagajničkog poslovanja, upravljanja i raspolaganja nekretninama, korištenja službenih vozila i obračuna putnih naloga i druge. Navedeni unutarnji akti objavljeni su na mrežnim stranicama Zavoda. Statutom su, između ostalog, utvrđena ograničenja upravljačkih tijela Zavoda u postupcima javne nabave roba, radova i usluga te nabavi medicinske i druge opreme. Za zaključivanje ugovora s HZZO-om o pružanju usluga Zavoda, o zakupu poslovnog prostora i s osiguravajućim društvima za osiguranje osoba i imovine te ugovora o nabavi, raspolaganju i prodaji imovine čija pojedinačna vrijednost prelazi iznos od 66.361,00 euro. Ravnatelju je potrebna suglasnost Upravnog vijeća, dok je za zaključivanje ugovora čija pojedinačna vrijednost prelazi iznos od 132.723,00 eura potrebna prethodna suglasnost osnivača.

Za potrebe poslovanja, Zavod koristi bolnički program u kojem se vode evidencije pacijenata vezano za ugovor s HZZO-om.

Koristi program analitičke knjigovodstvene evidencije kratkotrajne nefinancijske imovine koji omogućuje praćenje zaliha po vrsti, količini i vrijednosti i koji je povezan s bolničkim programom te program za sustav plaća i evidencije o zaposlenicima. Zavod je uspostavio sustav zaprimanja, provjere i plaćanja računa putem aplikacije e-račun, gdje se elektroničkim putem obavljaju sve aktivnosti za prijam i obradu, knjiženje i plaćanje te arhiviranje e-računa. Elektronički računi se kroz aplikaciju kontroliraju i evidentiraju u glavnu knjigu, a sustav bilježi podatak o datumu, vremenu i zaposleniku koji ju je preuzeo, odobrio za plaćanje i prenio na knjiženje. Nalog za plaćanje digitalno se izrađuje u aplikaciji i prebacuje u sustav digitalnog bankarstva. Zavod je djelomično u sustavu riznice, koristi programsku podršku riznice za praćenje dugotrajne nefinancijske imovine, mjeseca izvršenja po finansijskom planu (unos ulaznih računa prema pozicijama i izvorima, za izradu finansijskih planova i izmjena i dopuna finansijskog plana, kreiranje zbirnih nalogu te zahtjeva za plaćanje rashoda iz vlastitih prihoda i za plaćanja direktno iz proračuna) te plaćanja obavlja preko vlastitog žiroračuna.

Ravnatelj je za 2023. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Prilog 1.b) uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima prethodne godine. Prema navedenoj Izjavi, uočene su slabosti i nepravilnosti u okviru područja javne nabave (u registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma nisu upisani svi podaci o zaključenim ugovorima i izdanim narudžbenicama za jednostavnu nabavu i ukupno isplaćeni iznos, s planiranim rokom otklanjanja do konca 2024.) i računovodstva (analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije usklađena s glavnom knjigom, s planiranim rokom otklanjanja do lipnja 2025.).

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru Zavod nije obvezan ustrojiti unutarnju reviziju. Unutarnju reviziju Zavoda obavlja Ured za unutarnju reviziju ustrojen u Županiji, u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru i Odlukom o izmjeni Odluke o ustrojstvu Ureda unutarnje revizije Županije (iz prosinca 2019.). U 2023. u Zavodu nisu obavljene unutarnje revizije.

U skladu s Godišnjim planom i programom provedbe unutarnjeg nadzora za 2023. (iz listopada 2022.), u 2023. je proveden unutarnji nadzor nad radom ustrojstvenih jedinica u dvije djelatnosti Zavoda (zajednički poslovi te zaštita okoliša i zdravstvena ekologija) i u dvije ispostave (Crikvenica i Opatija), o čemu su sastavljena izvješća. Unutarnjim nadzorom su utvrđene nepravilnosti i dane su mjere za njihovo otklanjanje. U ožujku 2024. HZZO je obavio sveobuhvatnu kontrolu izvršavanja ugovornih obveza za 2023. O provedenom nadzoru sastavljeno je Izvješće kojim su utvrđene nepravilnosti u broju i sastavu Upravnog vijeća, neplaćanju dospjelih obveza, imenovanju Stručnog kolegija te su Zavodu dani nalozi za njihovo otklanjanje. Navedene nepravilnosti su otklonjene, osim u dijelu podmirenja dospjelih obveza starijih od 60 dana (koncem 2023. navedene obveze iznosile su 11.462,00 eura).

Sustav unutarnje i vanjske komunikacije Zavod je uspostavio objavom podataka o poslovanju na svojim mrežnim stranicama. U skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22), objavljeni su, između ostalog, zakoni i ostali propisi koji se odnose na područje rada Zavoda, Statut i značajniji unutarnji akti, Finansijski plan te njegove izmjene, izvješće o izvršenju finansijskog plana, informacije o unutarnjem ustrojstvu Zavoda s imenima čelnika tijela i voditelja ustrojstvenih jedinica te njihovim podacima za kontakt.

Nadalje, objavljeni su finansijski izvještaji i dokumenti vezani za javnu nabavu, zapisnici sa sjednica Upravnog vijeća i godišnja izvješća o radu, natječaji, podaci o uslugama koje Zavod pruža i aktivnostima koje provodi uključujući cjenik i upute građanima u vezi s ostvarivanjem tih usluga i sudjelovanja u aktivnostima, način ostvarivanja prava na pristup informacijama te podnošenja predstavki i pritužbi građana. Prema godišnjem izvješću o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2023., Zavod je primio pet zahtjeva za pristup informacijama koji su riješeni u roku.

U svibnju 2023. usvojen je i na mrežnim stranicama objavljen Etički kodeks zaposlenika Zavoda, kojim su utvrđena pravila ponašanja te način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja. Imenovano je Etičko povjerenstvo, povjerljiva osoba za nepravilnosti (Odlukom o imenovanju povjerljive osobe i zamjenika povjerljive osobe iz svibnja 2023.) te službenici za informiranje i zaštitu osobnih podataka.

Planiranje i izvršenje plana

Finansijski plan Zavoda za 2023. donesen je u listopadu 2022. Sastoji se od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine, sadrži opći i posebni dio te obrazloženje Finansijskog plana. Finansijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 10.642.891,00 euro, rashodi u iznosu od 12.700.400,00 eura te višak prihoda iz prethodnog razdoblja za pokriće manjka u iznosu od 2.057.509,00 euro. Projekcijama su prihodi i rashodi za 2024. i 2025. planirani u istom iznosu od 11.174.845,00 eura.

Tijekom 2023. donesene su tri izmjene Finansijskog plana, i to: u ožujku, listopadu i prosincu 2023. Posljednjim izmjenama i dopunama Finansijskog plana, prihodi su planirani u iznosu od 11.597.828,14 eura, što je 954.937,14 eura ili 9,0 % više od planiranih Finansijskim planom, rashodi u iznosu od 14.001.500,00 eura, što je 1.301.100,00 eura ili 10,2 % više od planiranih Finansijskim planom te višak prihoda iz prethodnog razdoblja za pokriće manjka u iznosu od 2.403.671,86 eura. Finansijski plan i sve njegove izmjene usvojilo je Upravno vijeće te su usklađeni s proračunom Županije.

Vrijednosno značajniji prihodi planirani su od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 5.149.477,00 euro ili 44,5 %, prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija (vlastiti prihodi) u iznosu od 4.423.434,50 euro ili 38,2 % te pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 1.172.608,64 euro ili 10,1 % ukupno planiranih prihoda. Vrijednosno značajniji rashodi planirani su za zaposlene u iznosu od 9.463.592,00 euro ili 67,6 % i materijalne rashode u iznosu od 3.997.560,00 euro ili 28,6 % ukupno planiranih rashoda.

U okviru obrazloženja posebnog dijela Finansijskog plana za 2023. dano je obrazloženje programa kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti. U okviru aktivnosti definirane su polazne i ciljane vrijednosti te procjena i ishodište potrebnih finansijskih sredstava, s projekcijama do 2025. Rashodi su planirani za provođenje sljedećih aktivnosti: Dostupnost na primarnoj razini zdravstvene zaštite; Dostupnost na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite; Specijalizacije doktora medicine; Zdravstvene mjere zaštite okoliša; Socijalno-medicinska istraživanja te Specijalističko usavršavanje doktora medicine – projekt koji se financira iz sredstava Europske unije u okviru programa Sigurnost zdravlja i prava na zdravstvene usluge (redovna djelatnost ustanove).

Zatim, za provođenje aktivnosti Programi edukacije, prevencije i promocije zdravlja te projekti koji se financiraju iz sredstava Europske unije kod proračunskog korisnika u okviru programa Unaprjeđenje kvalitete zdravstvene zaštite – nadstandard te provođenje aktivnosti Ulaganje i opremanje objekta u okviru programa Investicije u zdravstvenu strukturu.

Upravno vijeće je u veljači 2024. usvojilo Godišnji izvještaj o izvršenju Financijskog plana za 2023., koji sadrži propisane podatke i obrazloženja za opći i posebni dio. Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Financijskog plana za 2023. prihodi su ostvareni u iznosu od 10.061.349,74 eura, što je 1.536.478,40 eura ili 13,3 % manje od planiranih prihoda. Rashodi su ostvareni u iznosu od 13.103.549,69 eura, što je 897.950,31 euro ili 6,4 % manje od planiranih rashoda. Znatno manje od plana ostvarene su pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 474.477,12 eura ili 40,5 % (zbog planiranih prihoda za specijalističko usavršavanje doktora medicine koji su financirani iz sredstava Europske unije, a čija je realizacija započela početkom 2024.) i prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (vlastiti prihodi) za 767.473,72 eura ili 17,4 %. Na smanjenje vlastitih prihoda najvećim dijelom utjecao je manji broj obavljenih testiranja na COVID-19. Također, znatno manje od plana ostvareni su rashodi za materijal i sirovine za 163.866,50 eura ili 14,4 % zbog manje nabave laboratorijskog materijala za testiranja na COVID-19. Ostvaren je manjak prihoda u iznosu od 3.042.199,95 eura, što je 638.528,09 eura ili 26,6 % više od planiranog manjka prihoda. Prema navedenom Godišnjem izvještaju, ostvarene su planirane aktivnosti i ciljevi iz Financijskog plana.

Godišnji program rada i razvoja nije donesen.

Financijski izvještaji

Zavod vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2023. sastavljeni su propisani finansijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcionalnoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz finansijske izvještaje. Zavod je u propisanom roku predao finansijske izvještaje unosom u informacijski sustav za Finansijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika te su objavljeni na mrežnim stranicama Zavoda.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 10.061.349,74 eura, što je 5.720.454,40 eura ili 36,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Znatno manje ostvareni su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza za 5.777.637,79 eura ili 52,3 % zbog manjeg obujma odrađenih usluga testiranja na COVID-19 te zbog promjene načina evidentiranja prihoda od dopunskog zdravstvenog osiguranja od privatnih osiguravajućih kuća, koji su prethodne godine bili evidentirani u okviru navedenih prihoda (a u 2023. evidentirani su u okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada).

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 2

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	534.556,55	698.131,52	130,6
2.	Prihodi od imovine	5.198,16	6.742,83	129,7
3.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	283.415,37	357.550,71	126,2
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	3.874.629,68	3.657.110,88	94,4
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	11.037.820,95	5.260.183,16	47,7
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	15.457,56	50.379,66	325,9
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	30.725,87	31.250,98	101,7
Ukupni prihodi		15.781.804,14	10.061.349,74	63,8

Vrijednosno značajniji udjeli imaju prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 5.260.183,16 eura ili 52,3 % i prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima u iznosu od 3.657.110,88 eura ili 36,4 % ukupno ostvarenih prihoda.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna odnose se na pomoći iz proračuna u iznosu od 402.831,47 eura (od Ministarstva zdravstva 311.765,88 eura za Program prevencije ovisnosti o alkoholu, kockanju i novim tehnologijama te gradova i općina 91.065,59 eura), tekuće pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 248.448,37 eura (Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za mjeru pripravnštva 229.784,52 eura i HZZO-a za privremeni dodatak zaposlenima te naknadu zaposlenicima u visini od 10,0 % u iznosu od 18.663,85 eura), tekuće pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela Europske unije u iznosu od 36.936,25 eura (za projekt prikupljanja podataka o rasprostranjenosti i sastavu mikro plastike na obalnom i morskom području 21.736,25 eura te projekt sportska zajednica protiv poremećaja u prehrani među sportašima 15.200,00 eura) i tekuće pomoći temeljem prijenosa sredstava iz Europske unije u iznosu od 9.915,43 eura (za projekt otkrivanja virusa COVID-19 u otpadnim vodama). Navedeni prihodi su utrošeni za dobivene namjene.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 357.550,71 euro, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode dopunskog zdravstvenog osiguranja u iznosu od 304.056,80 eura (od čega se na dopunsko zdravstveno osiguranje od HZZO-a odnosi 246.122,39 eura), prihode od osiguravajuće kuće za naknadu štete u iznosu od 28.664,70 euro te sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite (participacija) u iznosu od 19.455,77 euro.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni u iznosu od 3.657.110,88 eura odnose se na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga (dalje u tekstu: vlastiti prihodi) u iznosu od 3.655.960,88 eura i donacija u iznosu od 1.150,00 eura.

Vrijednosno značajniji vlastiti prihodi odnose se na prihode od usluga zdravstvenog nadzora pravnim osobama i građanima u iznosu od 1.122.912,43 eura, ispitivanje zdravstvene ispravnosti pitke vode u iznosu od 712.593,36 eura, usluga analize kvalitete zraka u iznosu od 470.126,77 eura, higijenskog minimuma (stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenom odgoju osoba) u iznosu od 243.992,96 eura, nadzora nad provođenjem poslova dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije u iznosu od 206.828,47 eura, usluga ispitivanja mikrobiološke čistoće objekata u iznosu od 188.619,12 eura, ispitivanja otpadnih voda u iznosu od 172.548,42 eura, neobavezni cijepljenja na pojedinačne zahtjeve u iznosu od 99.714,61 euro, mikrobiološke dijagnostike za fizičke osobe u iznosu od 97.594,80 eura (od toga prihodi od naplate testiranja na COVID-19 iznose 79.013,64 eura) i mikrobiološke analize namirnica u iznosu od 75.179,15 eura. Spomenute usluge obračunavane su po cijenama utvrđenim cjenikom (koji je donijelo Upravno vijeće Zavoda u prosincu 2022.). Također, tijekom 2023. donesene su tri izmjene i dopune cjenika koje je prihvatiло Upravno vijeće (u siječnju, ožujku i studenome 2023.). Navedenim cjenikom obuhvaćene su i cijene za testiranje na bolest COVID-19 koje su tijekom 2023. iznosile za PCR – hitnu obradu 103,52 eura, PCR testiranje 51,76 eura, serološki test 13,27 eura i brzi test 5,31 euro. Za zdravstvene preglede osoba koje podliježu zdravstvenom nadzoru, Zavod je tijekom 2023. primjenjivao cijene prema preporuci Ministarstva zdravstva.

Prema Odluci o izvršavanju proračuna Županije za 2023., Zavod nema obvezu uplate vlastitih prihoda u proračun Županije. Izvješće o utrošku vlastitih prihoda Zavod podnosi Županiji u okviru godišnjeg izvješća.

Upravno vijeće Zavoda je u rujnu 2022. donijelo Pravilnik o mjerilima i načinu korištenja nemamjenskih donacija i vlastitih prihoda (dalje u tekstu: Pravilnik), prema kojem Zavod ostvaruje vlastite prihode od pružanja usluga, prihode od imovine i druge prihode te je određeno njihovo korištenje (za podmirenje rashoda za zaposlene, materijalne rashode, finansijske i ostale rashode te preostali iznos koji ostane za rashode za nabavu nefinansijske imovine). Spomenuti Pravilnik usklađen je s unutarnjim aktom Županije. Prema izvještaju o ostvarenju plana rashoda po aktivnostima, vlastiti prihodi utrošeni su u ukupnom iznosu od 3.655.960,88 eura za rashode za zaposlene (plaće za redovni i prekovremeni rad, ostali rashodi za zaposlene i doprinosi) u iznosu od 2.549.904,96 eura, materijalne rashode u iznosu od 1.015.160,99 eura, rashode za nabavu nefinansijske imovine u iznosu od 88.427,01 euro te finansijske rashode u iznosu od 2.467,92 eura. Utrošeni su u skladu s Pravilnikom o mjerilima i načinu korištenja nemamjenskih donacija i vlastitih prihoda.

Prihodi od donacija u iznosu od 1.150,00 eura odnose se na donacije primljene za troškove organizacije konferencije Kriza mentalnog zdravlja – Djeca i mladi 2030. u iznosu od 600,00 eura te programske aktivnosti promicanja zdravog načina života i bavljenja tjelesnim aktivnostima u iznosu od 550,00 eura. Navedene donacije su utrošene u skladu s dobivenim namjenama.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza ostvareni u iznosu od 5.260.183,16 eura odnose se na prihode od HZZO-a u iznosu od 4.862.014,16 eura i Županije u iznosu od 398.169,00 eura.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 4.862.014,16 eura odnose se na prihode na temelju ugovora o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (paušal) u iznosu od 2.418.619,99 eura, ugovora o provođenju specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite za djelatnost medicinske mikrobiologije s parazitologijom u iznosu od 1.239.544,90 eura, dijagnostičke postupke testiranja na bolest COVID-19 u iznosu od 972.153,02 eura, privremeni dodatak državnim službenicima i namještenima prema Odluci o isplati privremenog dodatka na plaću državnim službenicima i namještenicima te službenicima i namještenicima u javnim službama (Narodne novine 65/23) iz lipnja 2023. u iznosu od 214.272,04 eura te zdravstvene zaštite od inozemnih osiguranika u iznosu od 17.424,21 euro.

Ugovorom o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja iz ožujka 2018. te 32 dodatka navedenom Ugovoru (od čega je pet dodataka zaključeno za 2023.) uređena su međusobna prava i obveze u vezi s provođenjem djelatnosti higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite (deset timova, od kojih je jedan tim za pripravnost), preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata (12 timova), djelatnosti javnog zdravstva (tri tima), zdravstvene zaštite mentalnog zdravlja, prevencije i izvanbolničkog liječenja ovisnosti (četiri tima) te zdravstvene ekologije (jedan tim). Ugovoren limit za 2023. utvrđen je u iznosu od 2.455.611,27 eura. Zavod se ugovorom o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja obvezao sastavljati mjesecačna izvješća radi praćenja izvršenja rada te ih dostavljati nadležnoj područnoj službi HZZO-a. U 2023. doznačena su sredstva u iznosu od 2.418.619,99 eura, od čega se 186.947,88 eura odnosi na uplatu za prethodnu godinu, a 2.231.672,11 eura na sredstva doznačena po ugovoru za 2023. Do konca 2023. za provođenje primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja Zavod je HZZO-u ispostavio račune u iznosu od 2.455.736,88 eura, odnosno 125,61 euro više od ugovorenog limita. Prema obrazloženju odgovorne osobe Zavoda, navedena razlika se odnosi na sredstva koja je HZZO više platio u 2023., a odnosi se na 2022. te je Zavod u veljači 2023. ispostavio račune u navedenom iznosu. Koncem 2023. u poslovnim knjigama evidentirana su potraživanja od HZZO-a u iznosu od 223.939,16 eura koja su naplaćena u siječnju 2024.

Prema odredbi članka 7. navedenog Ugovora propisano je da će Zavod u okviru djelatnosti javnog zdravstva provoditi nacionalne programe uključujući pozivanje osiguranih osoba na pregledе preventivnih programa te očitavanje testa na okultno krvarenje u sklopu nacionalnih programa ranog otkrivanja raka debelog crijeva. Tijekom 2023. Zavod je provodio tri nacionalna programa, i to za rano otkrivanje raka debelog crijeva, raka vrata maternice i raka debelog crijeva. Prema obrazloženju odgovorne osobe Zavoda, zaposlenici ne ostvaruju dodatne naknade za rad u nacionalnim programima, a navedeni poslovi obavljaju se u radnom vremenu zaposlenika.

Prihodi od HZZO-a na temelju ugovora o provođenju specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite ostvareni su u iznosu od 1.239.544,90 eura. Ugovoren limit za 2023. za provođenje specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite za djelatnost medicinske mikrobiologije s parazitologijom (ugovoreno osam timova) iznosio je 1.380.065,17 eura. Prema odluci Upravnog vijeća HZZO-a iz prosinca 2023. odobrena su dodatna sredstva (razlika između ugovorenog iznosa sredstava i ispostavljenih računa) u iznosu od 195.287,85 eura, što ukupno iznosi 1.575.353,02 eura.

Prema Zapisniku o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenja rada za ugovorenou specijalističko-dijagnostičku zdravstvenu zaštitu (dalje u tekstu: Zapisnik) iz siječnja 2024., stanje obveza HZZO-a prema Zavodu početkom 2023. iznosi 35.576,17 eura (od čega se na osnovno zdravstveno osiguranje odnosi 3.865,02 eura, a na dopunsko zdravstveno osiguranje 31.711,15 eura). Fakturirano je i ispostavljeno računa u iznosu od 1.703.337,38 eura (od čega se na osnovno zdravstveno osiguranje odnosi 1.391.509,90 eura, dopunsko zdravstveno osiguranje 237.125,36 eura i participaciju 74.702,12 eura). U odnosu na ugovoreni limit od 1.575.353,02 eura, više je fakturirano usluga u iznosu od 127.984,36 eura. HZZO nije priznao račune u navedenom iznosu i vratio ih je Zavodu (navedene račune Zavod je evidentirao u glavnoj knjizi u okviru računa sumnjivih i spornih potraživanja). Slijedom navedenog, obveza HZZO-a za osnovno zdravstveno osiguranje za 2023. iznosi 1.267.390,56 eura i obuhvaća početno stanje obveza u iznosu od 3.865,02 eura, fakturirane usluge u iznosu od 1.391.509,90 eura te umanjenje za iznos iznad ugovorenog limita od 127.984,36 eura. HZZO je u 2023. uplatio sredstva u iznosu od 1.239.544,90 eura te stanje potraživanja Zavoda od HZZO-a koncem 2023. iznosi 27.845,66 eura. Također, prema Zapisniku, obveza HZZO-a za dodatne postupke testiranja na bolest COVID-19 iznosi 61.121,04 eura, a za dodatne postupke testiranja na hri pavac 43.235,56 eura. Sredstva su doznačena na račun Zavoda početkom 2024.

Prihodi od Županije u iznosu od 398.169,00 eura ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja na temelju ugovora za sljedeće programe: Zdravstvene mjere zaštite okoliša u iznosu od 265.446,00 eura; Prevencije i liječenja ovisnosti u iznosu od 70.874,00 eura; Unaprjeđenje oralnog zdravlja u iznosu od 14.201,00 euro; Socijalno medicinska istraživanja u iznosu od 13.272,00 eura; Prevencije bolesti srca i krvožilja u iznosu od 10.087,00 eura; Savjetovalište otvorena vrata u iznosu od 9.424,00 eura; Izdavanje Narodnog zdravstvenog lista u iznosu od 8.096,00 eura te Zdravstvena sigurnost stanovništva u zelenoj tranziciji u iznosu od 6.769,00 eura.

Kazne, upravne mjere i ostali prihodi ostvareni u iznosu od 50.379,66 eura odnose se na naplatu ugovorne kazne u iznosu od 30.930,63 eura od dobavljača koji nije u ugovorenem roku isporučio laboratorijsku opremu, godišnji ispravak pretporeza u iznosu od 16.085,84 eura, prihode naplaćene nakon ispravka vrijednosti potraživanja za vlastite prihode (od kupaca) u iznosu od 2.051,81 euro te refundaciju troškova za specijalizante u iznosu od 1.311,38 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 31.250,98 eura odnose se na prihode od prodaje laboratorijske opreme u iznosu od 31.000,00 eura (navедena oprema koja je u cijelosti otpisana prodana je u 2023. na temelju javnog nadmetanja po cijeni od 31.000,00 eura) i prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 250,98 eura (odnose se na 35,0 % ostvarenih sredstava od prodaje stanova). Zavod je uplatio 65,0 % naplaćenog iznosa u državni proračun u skladu s propisima.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 13.103.549,69 eura, što je 1.600.667,85 eura ili 10,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Znatno manje ostvareni su materijalni rashodi za 1.661.313,35 eura ili 32,5 %, najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja zgrada čija je obnova završena na većini lokaliteta Zavoda u prethodnoj godini te rashoda za materijal zbog manje potrebe za testiranjem tijekom 2023. Također, smanjeni su i rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 991.434,52 eura ili 66,9 % zbog manje nabave nove opreme u 2023.

Istovremeno, povećani su rashodi za zaposlene za 1.081.845,12 eura ili 13,4 % zbog rasta osnovice za obračun plaća u travnju i listopadu 2023. te isplate privremenog dodatka na plaću koji je zaposlenicima isplaćivan od lipnja 2023. na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske.

U tablici broj 3 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 3

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	8.065.935,26	9.147.780,38	113,4
2.	Materijalni rashodi	5.116.379,78	3.455.066,43	67,5
3.	Finansijski rashodi	15.517,73	9.689,30	62,4
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	22.521,31	0,00	-
5.	Ostali rashodi	1.415,36	0,00	-
6.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	1.482.448,10	491.013,58	33,1
Ukupni rashodi		14.704.217,54	13.103.549,69	89,1
Ukupni prihodi (veza Tablica broj 2)		15.781.804,14	10.061.349,74	63,8
Višak prihoda		1.077.586,60	0,00	-
Manjak prihoda		0,00	3.042.199,95	-

Vrijednosno značajniji udjeli imaju rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 9.147.780,38 eura ili 69,8 % te materijalni rashodi u iznosu od 3.455.066,43 eura ili 26,4 % ukupno ostvarenih rashoda.

Rashodi za zaposlene odnose se na brutoplaće u iznosu od 7.599.249,84 eura (plaće za redovan rad 7.521.918,30 eura, plaće za prekovremen rad 57.879,65 eura i plaće za posebne uvjete rada 19.451,89 eura), doprinose na plaću u iznosu od 1.151.299,95 eura te druge rashode za zaposlene u iznosu od 397.230,59 eura (jubilarne nagrade, božićnica, naknade za godišnji odmor, otpremnine, dar djeci te pomoći u slučaju dugotrajnog bolovanja i smrti člana obitelji). Drugi rashodi za zaposlene isplaćeni su na temelju odluka Ravnatelja, u skladu s odredbama Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 29/18, 35/19, 78/19, 92/19, 56/20 i 3/23).

Kod obračuna plaća na odabranom uzorku obračunskih isprava 30 zaposlenika za isplatu plaće za ožujak, rujan i studeni 2023. primjenjeni su odgovarajući koeficijenti složenosti poslova u skladu s Uredbom o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama. Primjenjene su propisane stope doprinosova, poreza i prikeza. Plaće se obračunavaju u okviru Centraliziranog obračuna plaća. U 2023. obračunana su i isplaćena 2 054 sata prekovremenog rada za 109 zaposlenika, od čega se 1 453 sata prekovremenog rada odnose na 83 zdravstvena, a 601 sat prekovremenog rada na 26 administrativno-tehničkih zaposlenika. Revizijom je utvrđeno da prekovremen rad po zaposleniku nije trajao duže od 180 sati godišnje. Za prekovremen rad dani su nalozi zaposlenicima te su podnesena izvješća o obavljenom poslu u okviru prekovremenog rada, koja su potpisali zaposlenici i Ravnatelj.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.455.066,43 eura, a vrijednosno značajniji se odnose na rashode za usluge u iznosu od 1.747.494,53 eura, materijal i energiju u iznosu od 1.316.043,05 eura, naknade troškova zaposlenima (naknade troškova na posao i s posla, stručno usavršavanje zaposlenika i službena putovanja) u iznosu od 279.682,68 eura i ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 110.727,53 eura.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 702.008,69 eura, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 262.572,80 eura, računalne usluge u iznosu od 158.517,87 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 130.489,73 eura te druge usluge u iznosu od 190.235,59 eura. Vrijednosno značajnije usluge tekućeg i investicijskog održavanja odnose se na tekuće održavanje opreme u iznosu od 319.554,52 eura i građevinskih objekata (zgrada) u iznosu od 257.322,67 eura. Donesen je Plan tekućeg i investicijskog održavanja za 2023.

U okviru intelektualnih i osobnih usluga značajniji su autorski honorari u iznosu od 85.111,65 eura (isplate profesorima vezano za predavanja, izradu prezentacija i edukaciju u zdravstvenim programima te isplate honorara autorima za članke objavljene u Narodnom zdravstvenom listu), ugovori o djelu u iznosu od 84.881,92 eura (za poslove anketiranja stanovništva u okviru provedbe znanstveno-istraživačkog projekta Zloupotraža sredstava ovisnosti u općoj populaciji, sudjelovanja u provedbi projekata testiranje 5c modela pozitivnog razvoja mladih, pravovremena i rana prevencija te psihološka pomoć u svrhu zaštite mentalnog zdravlja za djecu školskog uzrasta, predavanja u sklopu higijenskog minimuma i drugo), usluge provedbe projekata u iznosu od 43.893,66 eura, usluge studentskog servisa u iznosu od 12.322,91 euro te usluge odvjetnika i javnog bilježnika u iznosu od 11.977,24 eura. Vrijednosno najznačajnije druge usluge odnose se na usluge čišćenja prostora u iznosu od 129.787,80 eura te usluge tiska (letaka, brošura, cijepnih kartona) u iznosu od 22.953,76 eura. Za usluge čišćenja prostora u sedam ispostava proveden je u prosincu 2022. otvoreni postupak javne nabave te su s odabranim ponuditeljima zaključeni ugovori.

U okviru rashoda za materijal i energiju značajniji su rashodi za imuno i dijagnostičke testove u iznosu od 654.794,94 eura, rashodi za medicinski potrošni materijal i lijekove u iznosu od 318.849,56 eura te rashodi za energiju (električna energija, plin) u iznosu od 205.343,09 eura.

U okviru ostalih nespomenutih rashoda poslovanja vrijednosno značajnije su premije osiguranja u iznosu od 40.659,94 eura i rashodi za reprezentaciju u iznosu od 39.840,10 eura. Naknade za rad članovima Upravnog vijeća ostvarene su u iznosu od 11.109,96 eura i isplaćene su u skladu s Odlukom o isplati naknade članovima Upravnog vijeća koju je donio Ravnatelj (u rujnu 2013.), a prema kojoj se naknada za rad isplaćuje po održanoj sjednici, najviše 12 puta godišnje, i to predsjedniku Upravnog vijeća u netoiznosu od 119,45 eura i članovima 92,91 euro.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 491.013,58 eura odnose se na nabavu opreme u iznosu od 449.624,96 eura (uredska oprema i namještaj 254.151,21 euro, medicinska i laboratorijska oprema 119.043,54 eura, sustav klima i ventilacije u laboratorijima 73.809,25 eura te instrumenti, uređaji i komunikacijska oprema 2.620,96 eura), dodatna ulaganja u opremu u iznosu od 21.384,80 eura (sustav za mjerjenje vlage i temperature u hladnjaku 17.087,27 eura te informatička sigurnosna mrežna rješenja 4.297,53 eura), nabavu licenci u iznosu od 16.509,60 eura te nabavu energetskih certifikata i plana evakuacije u iznosu od 3.494,22 eura.

Revizijskim uzorkom je obuhvaćen jedan postupak javne nabave (laboratorijski namještaj) za koji su ostvareni rashodi u iznosu od 210.368,31 euro i tri postupka jednostavne nabave (višegodišnje licence, laboratorijska perilica i nadogradnja Maldi sustava) za koje su ostvareni rashodi u iznosu od 51.521,41 euro. Za nabave obuhvaćene uzorkom provedeni su postupci nabave te zaključeni ugovori.

Manjak prihoda nad rashodima za 2023. iznosi 3.042.199,95 eura. U 2023. Zavod je proveo korekciju/smanjenje viška prihoda iz prethodnog razdoblja za 11.685,98 eura (zbog povrata neutrošenih sredstava za pripravnike Hrvatskom zavodu za zapošljavanje) te preneseni višak prihoda iz 2022. iznosi 2.403.671,86 eura, što s manjkom prihoda tekuće godine u iznosu od 3.042.199,95 eura čini manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 638.528,09 eura. Zavod je u ožujku 2024. donio prve Izmjene i dopune Financijskog plana za 2024., kojim je planirano pokriće manjka prihoda u cijelosti.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 6.587.053,70 eura.

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	5.617.587,24	5.174.631,34	92,1
1.1.	Gradevinski objekti	3.169,75	3.078,19	97,1
1.2.	Postrojenja i oprema	2.491.408,70	2.210.775,09	88,7
1.3.	Prijevozna sredstva	309.645,76	238.038,01	76,9
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	7.891,28	7.891,28	100,0
1.5.	Druga nefinancijska imovina	2.805.471,75	2.714.848,77	96,8
2.	Financijska imovina	4.418.521,31	1.412.422,36	32,0
2.1.	Novčana sredstva	3.303.315,25	577.851,90	17,5
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	65.965,37	45.329,76	68,7
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	780,71	780,71	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.039.188,01	778.458,35	74,9
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	4.795,42	4.078,32	85,0
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	4.476,55	5.923,32	132,3
	Ukupno imovina	10.036.108,55	6.587.053,70	65,6
3.	Obveze	1.360.887,68	1.708.847,66	125,6
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	1.345.564,86	1.698.319,64	126,2
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	15.322,82	10.528,02	68,7
4.	Vlastiti izvori	8.675.220,87	4.878.206,04	56,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	10.036.108,55	6.587.053,70	65,6
	Izvanbilančni zapisi	1.923.617,11	2.230.156,74	115,9

U odnosu na stanje početkom godine, smanjena je vrijednost imovine za 3.449.054,85 eura ili 34,4 %. Vrijednosno značajnije smanjena je financijska imovina za 3.006.098,95 eura ili 68,0 % najvećim dijelom zbog smanjenja novčanih sredstava te potraživanja za prihode poslovanja za 260.729,66 eura ili 25,1 % (manja potraživanja prema HZZO-u po godišnjem ugovoru za provođenje specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite). Istovremeno, značajnije su povećane obveze za rashode poslovanja za 352.754,78 eura ili 26,2 %, najvećim dijelom zbog povećanja obveze prema zaposlenima (povećanje plaća u 2023.) i povećanja obveza za materijalne rashode.

Postrojenja i oprema u vrijednosti od 2.210.775,09 eura odnose se na medicinsku i laboratorijsku opremu u vrijednosti od 1.457.410,55 eura, uredsku opremu u vrijednosti od 552.141,74 eura, uređaje i instrumente u vrijednosti od 90.027,30 eura, opremu za grijanje i hlađenje u vrijednosti od 88.780,48 eura te drugu opremu u vrijednosti od 22.415,02 eura (komunikacijska oprema, računalni programi).

U okviru druge nefinancijske imovine vrijednosno značajnija imovina odnosi se na ulaganja u prethodnim godinama u zgradu u kojoj Zavod obavlja djelatnost, a u vlasništvu je Grada Rijeke u iznosu od 2.165.608,83 eura te na zalihe za obavljanje djelatnosti u iznosu od 521.823,39 eura. Zavod vodi analitičko knjigovodstvo zaliha materijala, proizvoda i robe po vrsti, količini i vrijednosti te organizacijskoj jedinici i ispostavama. Navedene zalihe se naručuju prema potrebama koje odobrava voditelj organizacijske jedinice u skladu s planom nabave. Naručeni materijal dostavlja se i prati u organizacijskoj jedinici odnosno ispostavi jer Zavod nema organizirano centralno skladište. Rashodi za testove i medicinski potrošni materijal evidentiraju se mjesечно prema utrošku po pojedinim organizacijskim jedinicama i po ispostavama. Početkom 2023. stanje zaliha iskazano je u iznosu od 576.012,26 eura. Tijekom 2023. nabavljeno je medicinskog potrošnog materijala i lijekova, uredskog materijala, materijala za čišćenje, rezervnih dijelova u ukupnom iznosu od 1.103.349,54 eura, a utrošeno je u iznosu od 1.157.538,41 euro te stanje zaliha koncem 2023. iznosi 521.823,39 eura. Odnosi se na zalihe medicinskog potrošnog materijala i lijekova u iznosu od 351.663,00 eura te druge zalihe u iznosu od 170.160,39 eura (zalihe uredskog materijala, materijala za čišćenje, materijala za zaštitu na radu te zalihe rezervnih dijelova).

Tijekom 2023. i u prijašnjim razdobljima Zavod je primio besplatne zalihe cjepiva, koje služe za obavljanje djelatnosti i za preraspodjelu drugim zdravstvenim ustanovama (ordinacijama opće medicine, pedijatrijskim ordinacijama i drugima). Prema Planu imunizacije za tekuću godinu, Zavod kvartalno naručuje cjepiva od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te vodi pomoćnu evidenciju narudžbi, distribucije i utroška cjepiva s podacima o količinama, ali bez vrijednosti. Kontrolu i nadzor nad podjelom cjepiva provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo te se vodi pomoćna evidencija narudžbi, distribucije i utroška cjepiva, s podacima o količinama, ali bez navedenih cijena (vrijednosti). Kontrolu i nadzor nad distribucijom i potrošnjom svih obveznih cjepiva provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo, na temelju mjesecnih i godišnjeg izvješća, koje je Zavod u 2023. sastavio i dostavio Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Prema Godišnjem izvješću o potrošnji cjepiva za 2023. (osim cjepiva protiv bolesti COVID-19) početno stanje cjepiva na zalihi je 6 418 doza, u 2023. primljeno je 71 709 doza, ukupno je utrošeno (distribucijom krajnjim cjepiteljima i u Zavodu) 69 307 doza, otpisano je 2 559 doza te se koncem 2023. na stanju zaliha nalazi 6 261 doza raznovrsnih cjepiva. Prema Godišnjem izvješću o potrošnji cjepiva protiv COVID-19, početno stanje cjepiva na zalihi je 104 488 doza, u 2023. primljeno je 22 410 doza, ukupno su utrošene 4 642 doze, otpisana je 69 361 doza te se koncem 2023. na stanju zaliha nalazi 52 895 doza cjepiva. Zbrinjavanje neiskorištenog cjepiva obavlja Zavod.

Cjepiva protiv bolesti COVID-19 Hrvatski zavod za javno zdravstvo distribuirala županijskim zavodima prema udjelu broja stanovnika po županijama. Prema podacima Zavoda, u 2021. utrošeno je 41,6 % zaprimljenih doza cjepiva protiv bolesti COVID-19, u 2022. utrošeno je 25,9 %, a u 2023. utrošeno je 10,6 % zaprimljenih doza. Na smanjenje utroška zaprimljenih doza cjepiva utjecao je pad interesa za cijepljenjem, osobito nakon Odluke Vlade Republike Hrvatske iz svibnja 2023. o proglašenju prestanka epidemije bolesti COVID-19. Redistribuciju viška cjepiva organizira i koordinira Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

U 2023. i u prijašnjim razdobljima, za promet zalihami cjepiva koje Zavod besplatno dobiva od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo te koristi za obavljanje djelatnosti i distribuciju drugima, Zavod vodi pomoćnu evidenciju o primljenim i utrošenim količinama/dozama cjepiva.

Uz dostavu cjepiva Zavod ne dobiva podatke o njihovim vrijednostima od Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo zbog čega vrijednost zaliha nije evidentirana u poslovnim knjigama.

Koncem 2023. iskazana je vrijednost 39 prijevoznih sredstava u iznosu od 238.038,01 euro te nefinancijske imovine u pripremi u iznosu od 7.891,28 eura (izvedbeni projekti s troškovnikom za preuređenje odjela).

Ukupna potraživanja koncem 2023., prije ispravka vrijednosti, iznose 1.461.631,06 eura, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.423.900,59 eura, druga potraživanja u iznosu od 33.652,15 eura (za više plaćene poreze i od zaposlenih) te od prodaje nefinancijske imovine (prodaja stanova sa stanarskim pravom) u iznosu od 4.078,32 eura. Koncem 2023. ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 645.442,24 eura te ukupna potraživanja nakon ispravka vrijednosti iznose 816.188,82 eura.

Potraživanja za prihode poslovanja odnose se na sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 520.841,81 euro (od čega potraživanja prema HZZO-u za obavljanu zdravstvenu uslugu za račune koji nisu priznati iznose 507.071,52 eura), potraživanja od kupaca u iznosu od 464.654,97 eura, od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 349.876,92 eura (vrijednosno značajnija su potraživanja za primarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 223.939,66 eura i specijalističko-dijagnostičku zdravstvenu zaštitu u iznosu od 118.241,75 eura), potraživanja za dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 56.790,06 eura (od čega se na potraživanja prema HZZO-u odnosi 19.241,76 eura) te potraživanja za druge prihode u iznosu od 31.736,83 eura. Koncem 2023. dospjela potraživanja za prihode poslovanja iznose 784.448,37 eura (vrijednosno značajnija su prema HZZO-u za nepriznate račune). Za naplatu potraživanja od kupaca u iznosu od 180.909,29 eura poslane su opomene te su pokrenute tužbe i ovrhe za potraživanja u iznosu od 82.697,27 eura.

Zavod na sumnjivim i spornim potraživanjima evidentira ispostavljene račune za obavljenu zdravstvenu uslugu iznad ugovorenog maksimalnog iznosa koje HZZO ne prizna, već ih vraća Zavodu. U 2022. na temelju odluke Upravnog vijeća Zavoda otpisana su potraživanja (nepriznati računi od HZZO-a) u iznosu od 931.513,51 euro koja se odnose na razdoblje od 2011. do 2018. Koncem 2023. potraživanja prema HZZO-u za nepriznate račune iznose 507.071,52 eura (odnose se na razdoblje od 2019. do 2023.).

Koncem 2023. ukupne obveze iznosile su 1.708.847,66 eura, a vrijednosno značajnije se odnose na obveze za zaposlene u iznosu od 806.002,98 eura (plaća iz prosinca 2023.) i obveze za materijalne rashode u iznosu od 797.238,13 eura. Koncem 2023. dospjele obveze iznose 420.923,79 eura, a nedospjele 1.287.923,87 eura.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 2.230.156,74 eura odnose se na dane bankovne garancije, zadužnice i mjenice u iznosu od 1.542.928,80 eura (od toga su dane zadužnice Ministarstvu zdravstva Republike Hrvatske za uredno ispunjenje ugovora za provođenje programa Trening životnih vještina i Prevencija ovisnosti o kocki u iznosu od 1.183.965,63 eura, dobavljačima i kupcima za uredno ispunjenje ugovora u iznosu od 277.227,87 eura te bankovne garancije prema ugovoru s INA-Industrijom nafte u iznosu od 81.735,30 eura za pružanje usluge upravljanja sustavom imisijskog monitoringa), tuđu opremu koja je primljena na korištenje u iznosu od 438.439,43 eura (uređaji za umnažanje i detekciju nukleinskih kiselina raznih patogena iz humanih uzoraka, uređaj za serološke analize, instrument za ekstrakciju nukleinskih kiselina, uređaj za serološke analize i tri grijalice), primljene bankovne garancije, zadužnice i mjenice u iznosu od 222.220,09 eura, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u iznosu od 19.908,42 eura te druge izvanbilančne zapise u iznosu od 6.660,00 eura.

Projekti financirani u 2023.

Zavod je u 2023. provodio četiri projekta koja se financiraju iz sredstava Europske unije, od kojih je Zavod nositelj jednog projekta (Centralno financiranje specijalizacija) te partner u tri projekta (Prikupljanje podataka o rasprostranjenosti i sastavu mikro plastike na obalnom i morskom području; Sportska zajednica protiv poremećaja u prehrani među sportašima te Otkrivanja virusa COVID-19 u otpadnim vodama).

Zavod je u 2023. u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. provodio projekt Centralno financiranje specijalizacija doktora medicine (dalje u tekstu: Projekt), kojim je Zavodu omogućeno specijalističko usavršavanje ukupno četiri doktora medicine, i to specijalističko usavršavanje po jednog doktora medicine u djelatnostima školske i adolescentne medicine i kliničke mikrobiologije te po dva iz epidemiologije.

Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava zaključili su 17. studenoga 2023. Ministarstvo zdravstva, Hrvatski zavod za zapošljavanje i Zavod. Ukupna vrijednost Projekta je 502.726,23 eura, a isto toliko iznose i prihvatljivi troškovi Projekta te dodijeljena bespovratna sredstva. Razdoblje provedbe Projekta je od 11. lipnja 2022. do 11. kolovoza 2027. Ugovor dopušta retroaktivno potraživanje sredstava (razdoblje provedbe Projekta počinje prije stupanja Ugovora na snagu), a razdoblje prihvatljivosti izdataka Projekta je od 1. veljače 2020. do 31. prosinca 2028. Ugovorom o bespovratnim sredstvima definirani su, između ostalog, ciljevi i aktivnosti Projekta, tematska područja iz Programa specijalizacija te ukupni troškovi za vrijeme trajanja pojedine specijalizacije prema vrstama i iznosima. Zavod se navedenim Ugovorom obvezao osigurati sredstva za pokriće troškova za koje se naknadno utvrdi da su neprihvatljivi. Neprihvatljivi troškovi su, između ostalog, prekovremen rad i dežurstva specijalizanata, troškovi koji se financiraju iz drugih izvora te troškovi koji nisu izravno vezani za aktivnosti specijalističkog usavršavanja doktora medicine. Također, Zavod se obvezao provoditi aktivnosti informiranja i vidljivosti Projekta na način da su na mrežnim stranicama Zavoda objavljeni podaci o Projektu. Ulaganje u specijalističko medicinsko osposobljavanje doprinijet će kvalitetnijoj dostupnosti zdravstvene zaštite svim građanima s područja Primorsko-goranske županije, kao i dostatnom kapacitetu mreže javnog zdravstva.

Tijekom provedbe Projekta Zavod i posrednička tijela koriste *online* sustav Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (eNPOO) za podnošenje zahtjeva za nadoknadu sredstava i izvještavanje o napretku provedbe Projekta.

Zahtjeve za nadoknadu sredstava Zavod može podnosi samo za već plaćene troškove (metoda nadoknade) koji moraju biti popraćeni odgovarajućom dokumentacijom o nastalim i potraživanim prihvativim troškovima Projekta. Planirani prihvativi ukupni troškovi za dvije specijalizacije iz Djelatnosti epidemiologije utvrđeni Ugovorom iznose 186.020,44 eura te po jedna iz Djelatnosti školske i adolescentne medicine 133.828,32 eura i Djelatnosti kliničke mikrobiologije 182.877,47 eura. Zavod je sa specijalizantima zaključio ugovore o upućivanju na specijalizaciju s osiguranjem novčane tražbine. Navedenim ugovorima je, između ostalog, utvrđena obveza nadoknade troškova Zavodu u slučaju neispunjena ugovorenih obveza.

U 2023. ostvareni su rashodi za provedbu Projekta u ukupnom iznosu od 145.348,23 eura (za rashode za zaposlene) za koje je Zavod koncem 2023. podnio Zahtjev za nadoknadu sredstava za specijalističko usavršavanje doktora medicine. Navedena sredstva doznačena su Zavodu početkom 2024.

Javna nabava

Zavod je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23) te drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave. Poslove nabave obavlja Odjel za zajedničke poslove.

Do konca svibnja 2023. za provedbu postupaka jednostavne nabave u primjeni je bio Naputak o nabavi robe i usluga do 200.000,00 kn (preračunato 26.544,56 eura) i radova do 500.000,00 kn (preračunato 66.361,40 eura) bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), koji je u veljači 2019. donio Ravnatelj. Prema navedenom Naputku, postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti manje od 20.000,00 kn (preračunato 2.654,46 eura) provodi se izdavanjem narudžbenice odnosno sklapanjem ugovora, u pravilu na temelju jedne ili više dostavljenih ponuda. Postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednak ili veće od 20.000,00 kn (preračunato 2.654,46 eura) i manje od 70.000,00 kn (preračunato 9.290,60 eura) provodi se na temelju zatražene najmanje tri ponude. Postupak jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednak ili veće od 70.000,00 kn (preračunato 9.290,60 eura) i manje od 200.000,00 kn (preračunato 26.544,56 eura) za nabavu robe i usluga, odnosno manje od 500.000,00 kn (preračunato 66.361,40 eura) za nabavu radova provodi se slanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta na dokaziv način (elektroničkom poštom, putem poštanskih usluga ili osobnom dostavom). Od početka lipnja 2023. na snazi je Uputa o postupanju u nabavi robe, radova i usluga jednostavne nabave koja je objavljena na mrežnim stranicama Zavoda.

U prosincu 2022. Zavod je donio Plan nabave za 2023. Tijekom 2023. donesene su tri izmjene i dopune Plana nabave, i to: u siječnju, ožujku i listopadu 2023. Plan nabave te izmjene i dopune Plana objavljeni su na mrežnim stranicama Zavoda i u Elektroničkom glasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN). Posljednjim izmjenama Plana nabave, nabava robe, radova i usluga planirana je u vrijednosti od 4.026.315,00 eura bez PDV-a. Planirano je 19 postupaka javne nabave u vrijednosti od 2.237.504,00 eura, 91 postupak jednostavne nabave u vrijednosti od 1.058.276,00 eura te pet pregovaračkih postupaka bez prethodne objave u vrijednosti od 730.535,00 eura. Zavod vodi Registr ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u EOJN-u.

Prema Statističkom izješću o javnoj nabavi za 2023., otvorenim postupcima nabave nabavljene su robe i usluge u vrijednosti od 1.947.553,79 eura bez PDV-a te pregovaračkim postupkom bez prethodne objave nabavljena je roba i usluga u vrijednosti od 756.442,65 eura bez PDV-a. Vrijednost jednostavnih nabava iznosi 1.066.331,00 euro bez PDV-a, a odnose se na robe u vrijednosti od 397.003,00 eura, usluge u vrijednosti od 555.598,00 eura te radove u vrijednosti od 113.730,00 eura. Prema evidenciji narudžbenica, putem narudžbenica u vrijednostima manje od 2.650,00 eura bez PDV-a nabavljen je roba i usluga u vrijednosti od 176.471,79 eura bez PDV-a.

U skladu s odredbama članka 80. Zakona o javnoj nabavi, na mrežnim stranicama Zavoda je objavljeno da nema gospodarskih subjekata s kojima je predstavnik naručitelja ili s njime povezane osobe u sukobu interesa.

Revizijom je obuhvaćeno sedam otvorenih postupaka javne nabave (usluge mobilne telefonije, rekonstrukcija interijera, laboratorijski testovi, cjepiva, usluge čišćenja, održavanje programskog rješenja i nabava laboratorijskog namještaja) ugovorene vrijednosti od 551.201,31 euro bez PDV-a te deset postupaka jednostavne nabave (poštanske usluge, usluge promidžbe i informiranja, pripreme tiska Narodnog zdravstvenog lista, nabava višegodišnjih licenci, usluge sistematskog pregleda zaposlenika, izrada mobilne aplikacije, nabava laboratorijske perilice, keramičarski radovi, sustav za nadzor uvjeta okoline u hladnjacima te nadogradnja mikrobnog identifikacijskog sustava) ugovorene vrijednosti od 169.032,30 eura bez PDV-a. Javna nabava provedena je u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, a jednostavna nabava u skladu s unutarnjim aktima o postupanju u nabavi robe, radova i usluga jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 8. veljače 2024. do 5. veljače 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi finansijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost finansijskih izvještaja
- provjeriti ostvarenje prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u skladu s planiranim aktivnostima i namjenama
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na finansijsko poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Zavoda.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu finansijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 139. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o finansijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o ustanovama
3. Zakon o zdravstvenoj zaštiti
4. Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 80/13, 137/13, 98/19 i 33/23)
5. Zakon o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine 85/06, 150/08, 71/10, 53/20, 120/21 i 23/23)
6. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
7. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
8. Zakon o pravu na pristup informacijama
9. Zakon o radu (Narodne novine 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23 i 64/23 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
10. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01 i 39/09)
11. Zakon o osnovici plaće u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)

12. Zakon o javnoj nabavi
13. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
14. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
15. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
16. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 9/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20, 141/20, 17/21, 26/21, 78/21, 138/21, 9/22, 31/22, 72/22, 82/22, 99/22, 26/23, 46/23, 104/23 i 155/23)
17. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namješteneke u javnim službama (Narodne novine 56/22, 127/22, 58/23 i 128/23)
18. Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja
19. Odluka o primjeni prava iz Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja nakon isteka produžene primjene za zaposlenike u sustavu zdravstva (Narodne novine 68/23)
20. Statut (veljača 2021. i veljača 2023.)
21. Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Zavoda (prosinac 2022.)
22. Naputak o nabavi robe, radova i usluga (veljača 2019.)
23. Uputa o postupanju o nabavi robe, radova ili usluga jednostavne nabave (svibanj 2023.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Zavoda. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u finansijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz finansijskog plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primjenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Zavoda. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Zavoda te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2007.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, finansijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, rashode te javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

- 1.1. Statut Zavoda donesen je u veljači 2021., a izmjene i dopune u rujnu 2022. Statutom su utvrđeni djelatnost, pravni položaj, zastupanje, unutarnje ustrojstvo i tijela Zavoda, sredstva za rad, dobit i imovina, opći akti, javnost rada, nadzor, poslovna i profesionalna tajna te druga pitanja važna za obavljanje djelatnosti i poslovanje.

Odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisana su tijela zdravstvene ustanove: upravno vijeće, ravnatelj, stručno vijeće, stručni kolegij, etičko povjerenstvo te povjerenstva za lijekove i kvalitetu. Zavod nije osnovao stručni kolegij. Odredbama članka 93. spomenutog Zakona, stručni kolegij je tijelo koje u svakoj djelatnosti zdravstvene ustanove razmatra pitanja iz područja stručnog rada te djelatnosti, a sastav i način rada stručnog kolegija uređuje se statutom zdravstvene ustanove. Odredbama članka 29. Statuta utvrđeno je da se stručni kolegij ustrojava u svakom odjelu Zavoda, a čine ga svi zaposlenici visoke stručne spreme svakog odjela. Stručni kolegij razmatra pitanja iz djelokruga stručnog rada odjela, razmatra i predlaže Stručnom vijeću i Ravnatelju mjere za unapređenje kvalitete rada u odjelu, razmatra i predlaže stručnu opravdanost uvođenja novih javnozdravstvenih i dijagnostičkih postupaka i metoda, razmatra prigovore građana na rad odjela te predlaže i održava stručne tribine.

Državni ured za reviziju nalaže osnivanje stručnog kolegija u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Statuta.

- 1.2. U Očitovanju Zavod navodi da je u ožujku 2024. donio odluku o osnivanju stručnih kolegija na razini odjela.

2. Planiranje i izvršenje plana

- 2.1. Upravno vijeće Zavoda je u listopadu 2022. donijelo Financijski plan za 2023., kojim su planirani prihodi u iznosu od 10.642.891,00 euro, rashodi u iznosu od 12.700.400,00 eura te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 2.057.509,00 eura. Tijekom 2023. Upravno vijeće je donijelo tri izmjene Financijskog plana. Prema zadnjim izmjenama iz prosinca 2023. prihodi su planirani u iznosu od 11.597.828,14 eura, rashodi u iznosu od 14.001.500,00 eura te višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 2.403.671,86 eura.

Upravno vijeće je u veljači 2024. usvojilo Godišnji izvještaj o izvršenju Finansijskog plana za 2023., prema kojem je Zavod ostvario planirane aktivnosti i ciljeve iz Finansijskog plana (unutar programa utvrđen je cilj Regija zdravlja i kvalitete života te mjere osiguranje kvalitetnog, dostupnog i priuštivog pristupa zdravstvenim uslugama, promicanje zdravog načina života i cjeloživotne tjelesne aktivnosti te modernizacija, izgradnja i opremanje zdravstvene infrastrukture).

Program rada i razvoja za 2023. nije donesen. Odredbama članka 84. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članka 36. Zakona o ustanovama propisano je da upravno vijeće zdravstvene ustanove, između ostalog, donosi program rada i razvoja te nadzire njegovo izvršenje. Programom rada i razvoja planiraju se poslovi i programi zdravstvenih ustanova za određeno razdoblje i trebali bi biti podloga za izradu godišnjih finansijskih planova kojima se planiraju sredstva za njihovu provedbu. Nadalje, odredbom članka 92. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je da stručne temelje za sastavljanje programa rada i razvoja predlaže stručno vijeće zdravstvene ustanove.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti program rada i razvoja te nadzirati njegovo izvršenje u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Zakona o ustanovama.

- 2.2. U Očitovanju Zavod navodi da je u studenome 2024. donesen Godišnji plan i program rada i razvoja.

3. Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Zavod je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Utvrđene nepravilnosti i propust odnose se na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja te popis imovine i obveza.

- Poslovne knjige

Zavod je ustrojio i vodi propisane obvezne poslovne knjige (glavnu knjigu i dnevnik) te obvezne pomoćne knjige (analitičke knjigovodstvene evidencije).

Prema podacima iz glavne knjige na 31. prosinca 2023. vrijednost nefinansijske imovine (bez zaliha na skupini 06) evidentirana je u iznosu od 4.652.807,94 eura, a vrijednost vlastitih izvora za nefinansijsku imovinu u iznosu od 4.722.045,11 eura, odnosno više za 69.237,17 eura. Navedena razlika evidentirana je i u glavnoj knjizi početkom 2023. Prema pisanom obrazloženju Zavoda, razlika je nastala prethodnih godina te se radi na pronalaženju rješenja za ispravak navedenih razlika. Odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Nadalje, odredbama članka 57., stavka 2. navedenog Pravilnika propisano je da se rashodi za nabavu nefinansijske imovine priznaju u trenutku nabave te da se istovremeno s evidencijom obveze i rashoda evidentira i nabavljena imovina zaduženjem odgovarajućeg računa nefinansijske imovine u razredu 0 i odobrenjem odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91. Nadalje, odredbom članka 19., stavka 7. navedenog Pravilnika propisano da se za ispravak vrijednosti imovine umanjuju vlastiti izvori.

Iz navedenog proizlazi da podaci o vrijednosti imovine trebaju biti jednaki vlastitim izvorima za nefinancijsku imovinu.

Državni ured za reviziju nalaže međusobno uskladiti vrijednost vlastitih izvora za nefinancijsku imovinu i vrijednost nefinancijske imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Evidentiranje poslovnih događaja

Koncem 2023. u glavnoj knjizi i analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne nefinancijske imovine evidentirana je laboratorijska oprema nabavne vrijednosti od 298.894,42 eura koja je u cijelosti otpisana odnosno nema sadašnju vrijednost. Navedena oprema je prodana u 2023. na temelju javnog nadmetanja po cjeni od 31.000,00 eura. U glavnoj knjizi evidentirani su prihodi od prodaje laboratorijske opreme, dok vrijednost opreme nakon prodaje nije isknjižena iz poslovnih knjiga s računa dugotrajne imovine. Zbog navedenog, nabavna vrijednost i ispravak vrijednosti nefinancijske imovine je u poslovnim knjigama više evidentirana za 298.894,42 eura. Odredbom članka 74. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se prodaja nefinancijske imovine evidentira odobrenjem odgovarajućeg računa obračunatih prihoda od prodaje nefinancijske imovine u skupini računa 97 i zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u skupini računa 17. Istovremeno se odobrava račun prodane nefinancijske imovine u razredu 0 i zadužuje odgovarajući račun izvora vlasništva u skupini 91.

Državni ured za reviziju nalaže prodanu imovinu isknjižiti iz poslovnih knjiga u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Koncem 2023. ukupna potraživanja, prije ispravka vrijednosti, iznose 1.461.631,06 eura. U okviru navedenih potraživanja evidentirana su sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 520.841,81 euro i prznata potraživanja od HZZO-a u iznosu od 349.876,92 eura. Na računu sumnjivih i spornih potraživanja evidentirana su potraživanja za ispostavljene račune za obavljene zdravstvene usluge iznad ugovorenog maksimalnog iznosa koje HZZO nije priznao, nego ih vratio Zavodu. Koncem 2023. potraživanja prema HZZO-u za nepriznate račune iznose 507.071,52 eura (odnose se na razdoblje od 2019. do 2023.). S obzirom na to da se Zavodu ne priznaju potraživanja u navedenom iznosu, potrebno ih je isknjižiti iz poslovnih knjiga radi realnijeg iskazivanja potraživanja u poslovnim knjigama i finansijskim izještajima.

Potraživanja (prznata) za prihode od HZZO-a u poslovnim knjigama i finansijskim izještajima evidentirana su i iskazana u ukupnom iznosu od 349.876,92 eura. Navedena potraživanja evidentirana su u okviru osnovnog računa Računskog plana potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza te nisu raščlanjena na analitičke račune, što bi omogućilo praćenje naplate potraživanja pojedinačno po svim vrstama ugovorenih zdravstvenih usluga. Prema Excel tablici koja je sastavljena tijekom obavljanja revizije i dostavljena Državnom uredu za reviziju, vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na primarnu zdravstvenu zaštitu u iznosu od 223.939,66 eura i specijalističko-dijagnostičku zdravstvenu zaštitu u iznosu od 118.241,75 eura.

S obzirom na to da Zavod potraživanja od HZZO-a za sve vrste ugovorenih zdravstvenih usluga (primarna zdravstvena zaštita, specijalističko-dijagnostička zdravstvena zaštita) evidentira u okviru osnovnog računa Računskog plana potraživanja od HZZO-a na temelju ugovornih obveza, bez raščlanjivanja na analitičke račune nije osigurana kontrola i usporedba podataka iz poslovnih knjiga s podacima o potraživanjima za svaku pojedinu vrstu zdravstvene usluge navedene u Zapisnicima o usklađenju s HZZO-om.

Odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da su računi Računskog plana razvrstani na razrede, skupine, podskupine, odjeljke i osnovne račune, a osnovni računi iz Računskog plana mogu se raščlanjivati, prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune. Raščlanjivanje osnovnih računa u Računskom planu obavlja se po dekadnom sustavu.

Državni ured za reviziju nalaže potraživanja od HZZO-a raščlaniti na analitičke račune u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kako bi se omogućilo praćenje i kontrola naplate potraživanja pojedinačno po vrstama ugovorenih zdravstvenih usluga. Radi realnijeg iskazivanja potraživanja u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima, Državni ured za reviziju preporučuje iz poslovnih knjiga isknjižiti nepriznata potraživanja od HZZO-a.

Koncem godine potraživanja od HZZO-a za pružene usluge specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite (prema Excel tablici koja je sastavljena tijekom obavljanja revizije i dostavljena Državnom uredu za reviziju) iznose 118.241,75 eura i nisu istovjetna podacima iz Zapisnika HZZO-a o usklađenju i konačnom obračunu limita i izvršenju rada za ugovorenu specijalističko-dijagnostičku zdravstvenu zaštitu za 2023. (iz siječnja 2024.), u kojem su iskazana u iznosu od 132.202,26 eura, i to za osnovno zdravstveno osiguranje u iznosu od 27.845,66 eura, za dodatne postupke testiranja na bolest COVID-19 u iznosu od 61.121,04 eura te za dodatne postupke testiranja na hripcavac u iznosu od 43.235,56 eura. Razlika iznosi 13.960,51 euro i u glavnoj knjizi nisu provedena usklađenja s navedenim Zapisnikom HZZO-a. Također, ni potraživanja za dopunsko zdravstveno osiguranje evidentirana u poslovnim knjigama u iznosu od 19.241,76 eura nisu usklađena sa Zapisnikom HZZO-a prema kojem navedena potraživanja iznose 22.714,12 eura odnosno 3.472,36 eura više od evidentiranih u poslovnim knjigama. Zbog manje evidentiranih potraživanja i obračunanih prihoda u odnosu na iznose prema navedenom Zapisniku, Zavod je na koncu 2023. u poslovnim knjigama evidentirao i u finansijskim izvještajima iskazao stanje potraživanja (imovine) i obračunanih prihoda (vlastitih izvora) manje za 17.432,87 eura.

Prema odredbama članka 3. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima, između ostalog, točnosti i pouzdanosti.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti podatke o potraživanjima i obračunanim prihodima u poslovnim knjigama s podacima HZZO-a utvrđenim zapisnicima o usklađenju. Također, nalaže u poslovnim knjigama evidentirati točne podatke o iznosima potraživanja od HZZO-a, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Zavod je u 2023. u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. provodio projekt Centralno financiranje specijalizacija doktora medicine, kojim je Zavodu omogućeno specijalističko usavršavanje ukupno četiri doktora medicine, i to specijalističko usavršavanje po jednog doktora medicine u djelnostima školske i adolescentne medicine i kliničke mikrobiologije te po dva iz epidemiologije. U studenome 2023. s Ministarstvom zdravstva i Hrvatskim zavodom za zapošljavanje (Ured za financiranje i ugovaranje projekata Europske unije) zaključen je Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava prema kojem ukupna vrijednost projekta iznosi 502.726,23 eura, od čega su svi troškovi prihvatljivi (cijeli iznos financira se iz bespovratnih sredstava). Ugovor dopušta retroaktivno potraživanje sredstava jer razdoblje provedbe projekta počinje prije stupanja Ugovora na snagu. U 2023. ostvareni su rashodi za provedbu projekta u ukupnom iznosu od 145.348,68 eura. Do konca 2023. Zavod je podnio zahtjev za nadoknadu sredstava za specijalističko usavršavanje doktora medicine (rashodi za zaposlene) u iznosu od 145.348,23 eura, koji je odobren u siječnju 2024. U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja i obračunane pomoći iz inozemstva na temelju podnesenog zahtjeva za bespovratna EU sredstva u iznosu od 145.348,23 eura. Odredbom članka 36. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se potraživanje za sredstva pomoći EU koja se refundiraju temeljem plaćenih prihvatljivih rashoda evidentira zaduzivanjem odgovarajućeg računa odjeljaka 1632 Potraživanja za pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU i 1638 Potraživanja za pomoći temeljem prijenosa EU sredstava i odobravanjem odgovarajućeg računa podskupine 963 Obračunate pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna. U poslovnim knjigama nisu evidentirana ni u finansijskim izvještajima iskazana potraživanja (imovina) i obračunane pomoći (vlastiti izvori) iz inozemstva na temelju podnesenih zahtjeva za bespovratna EU sredstva u iznosu od 145.348,23 eura.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za sredstva pomoći Europske unije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Pojedini rashodi nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u finansijskim izvještajima. Tako su u okviru rashoda za stručno usavršavanje zaposlenika evidentirani rashodi za službena putovanja u iznosu od 13.566,08 eura umjesto na računu rashoda za službena putovanja, a rashodi za ugostiteljske usluge u iznosu od 9.727,23 eura evidentirani su u okviru rashoda za ostale usluge umjesto na računu rashoda za reprezentaciju. Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana te su obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za službena putovanja i reprezentaciju evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Popis imovine i obveza

Obavljen je popis imovine i obveza sa stanjem na 31. prosinca 2023., ali nije cijelovit.

Imenovano je 14 povjerenstava za popis imovine i obveza te su određeni rokovi obavljanja popisa. Popis je obavljen po ustrojstvenim jedinicama i ispostavama. Podaci u popisne liste dugotrajne nematerijalne imovine odnosno opreme, prijevoznih sredstava i druge nefinancijske imovine uneseni su pojedinačno u naturalnim (količinskim) i novčanim izrazima te su liste potpisali članovi povjerenstva.

Nadalje, zalihe medicinskog potrošnog materijala, materijala za čišćenje, uredskog materijala i drugog materijala, koje su koncem 2023. evidentirane u glavnoj knjizi iznose 521.823,39 eura, popisane su samo količinski po mjestima troška (ustrojstvenim jedinicama i ispostavama), a nakon što je obavljen fizički popis navedene imovine i utvrđeno stvarno stanje (količinski), u popisne liste nisu unesene pojedinačne vrijednosti u novčanom iznosu, knjigovodstveno stanje nije uspoređeno sa stanjem utvrđenim popisom i nisu utvrđene moguće inventurne razlike te nije uspoređena vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u glavnoj knjizi i analitici. Nadalje, popisom nisu obuhvaćeni izvanbilančni zapisi u iznosu od 2.230.156,74 eura koji se odnose na dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja, tuđu imovinu primljenu na korištenje te potencijalne obveze po osnovi sudskih postupaka u tijeku.

Središnje povjerenstvo za popis imovine i obveza nakon obavljenog popisa sastavilo je Izvještaj o obavljenom popisu i dostavilo ga Ravnatelju. Prema navedenom Izvještaju utvrđeni su viškovi i manjkovi osnovnih sredstava i sitnog inventara te je predložen popis opreme za rashod. Nakon obavljenog popisa Ravnatelj je donio odluku o rashodu neupotrebljive i oštećene imovine. Tijekom revizije dostavljeni su zapisnici o rashodu i potvrde o zbrinjavanju navedene opreme.

Prema odredbama članka 14. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu popis imovine i obveza, uz navođenje njihovih pojedinačnih vrijednosti, mora se obaviti na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se u popisne liste pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima. Popis imovine i obveza obuhvaća i stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa iz članka 85. navedenog Pravilnika. Također, Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza Ministarstva financija iz 2015., utvrđeni su obveznici primjene, metodologija obavljanja popisa imovine i obveza te postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Spomenutom Uputom propisano je da je popis imovine i obveza postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine i obveza prema kojem se postojeća knjigovodstvena stanja svode na popisom utvrđena stvarna stanja. Jedna od zadaća popisnog povjerenstva je obaviti popis imovine i obveza i utvrditi stvarno stanje, odnosno utvrditi količinu, vrstu i vrijednost imovine.

Državni ured za reviziju nalaže obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

Računovodstveno evidentiranje za 2023. i 2024. obavlja se prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) koji je bio na snazi do konca 2023. Odredbe novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) koji je stupio na snagu od konca 2023. u knjigovodstvenim evidencijama primjenjuju se od siječnja 2025.

Navedenim Pravilnikom je na isti način propisano vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja u dijelu prodaje imovine, evidentiranja i usklađivanja potraživanja, evidentiranja rashoda na propisanim računima Računskog plana te obavljanja popisa imovine i obveza.

- 3.2. *Zavod je prihvatio naloge i preporuku Državnog ureda za reviziju u vezi s točkom Računovodstveno poslovanje. Navodi da je, na temelju odluke Upravnog vijeća iz prosinca 2024., usklađena vrijednost vlastitih izvora za nefinancijsku imovinu i vrijednost nefinancijske imovine te da je prodana imovina (laboratorijska oprema) u 2024. isknjižena iz poslovnih knjiga. U vezi s potraživanjima od HZZO-a navodi da će u 2025. raščlaniti analitičke račune radi praćenja potraživanja po vrstama ugovorenih zdravstvenih usluga od HZZO-a i da će, na temelju odluke Upravnog vijeća, iz poslovnih knjiga isknjižiti nepriznata potraživanja od HZZO-a. Nadalje, obrazlaže da je razlika između potraživanja i obračunanih prihoda u poslovnim knjigama s podacima HZZO-a nastala zbog pogrešno evidentiranog izlaznog računa u 2024. umjesto u 2023., a zbog predaje PDV obrasca prije dostavljenog zapisnika od HZZO-a nije bilo moguće izvršiti korekciju te će boljom komunikacijom s HZZO-om u narednim razdobljima točno evidentirati potraživanja. Također, navodi da će potraživanja za sredstva pomoći Europske unije ubuduće evidentirati na odgovarajuće račune odjeljka sukladno Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U vezi s rashodima za službena putovanja i reprezentaciju, navodi da su usvojene interne upute za obračun putnih naloga kojima je propisano evidentiranje rashoda za službena putovanja na propisanim računima Računskog plana, a da se kod reprezentacije radilo o pogrešci u knjiženju koja je ispravljena u kolovozu 2024. Isto tako, navodi da će kod popisa imovine i obveza u narednom razdoblju, u popisne liste zaliha medicinskog potrošnog materijala, materijala za čišćenje, uredskog i drugog materijala uz količine navesti i novčane vrijednosti te da će popisom obuhvatiti i izvanbilančne zapise.*

4. Rashodi

- 4.1. Ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 13.103.549,69 eura, a vrijednosno značajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 9.147.780,38 eura te materijalni rashodi u iznosu od 3.455.066,43 eura. Propusti se odnose na kumulativni rad unutar rashoda za zaposlene te rashode za korištenje službenih vozila i mobilnih telefona unutar materijalnih rashoda.

- Kumulativni rad

Rashodi za zaposlene u iznosu od 9.147.780,38 eura odnose se na brutoplaće u iznosu od 7.599.249,84 eura (plaće za redovan rad u iznosu od 7.521.918,30 eura, plaće za prekovremeni rad u iznosu od 57.879,65 eura i plaće za posebne uvjete rada u iznosu od 19.451,89 eura), doprinose na plaću u iznosu od 1.151.299,95 eura te druge rashode za zaposlene u iznosu od 397.230,59 eura (jubilarne nagrade, božićnica, naknade za godišnji odmor, otpremnine, dar djeci te pomoći).

Dio zaposlenika Zavoda radi u kumulativnom radnom odnosu, odnosno dio sati radi u Zavodu, a dio do ukupnog fonda sati (40 sati tjedno) radi na visokoškolskim ustanovama (Medicinski fakultet i Fakultet zdravstvenih studija).

Zavod je s navedenim visokoškolskim ustanovama zaključio ugovore o poslovnoj, znanstveno-nastavnoj i stručnoj suradnji, u kojima je, između ostalog, utvrđeno da se naknade i ostala prava iz radnog odnosa ostvaruju sukladno odredbama propisa iz područja zdravstva, znanosti i visokog obrazovanja, radnog prava te općim aktima Zavoda i visokoškolskih ustanova, a navedena prava utvrđuju se u razmjernom dijelu s nastavnim obvezama na Fakultetu i stručnim obvezama u Zavodu. Ugovorom s Fakultetom zdravstvenih studija je utvrđeno da zaposlenici koji s obje ustanove zaključe ugovore o radu s nepunim radnim vremenom, plaću ostvaruju u obje ustanove u razmjernom dijelu angažmana u pojedinoj ustanovi, dok će ostala prava iz radnog odnosa (godišnji odmor, otpremnine i drugo) ostvarivati u ustanovi u kojoj su angažirani većim dijelom radnog vremena. Za razliku od navedenog, ugovorom s Medicinskim fakultetom nije uređena plaća zaposlenika koji imaju zaključene ugovore s nepunim radnim vremenom odnosno koji dio radnog vremena rade u Zavodu, a dio na Medicinskom fakultetu te nije utvrđeno u kojoj ustanovi ostvaruju ostala prava iz radnog odnosa.

Koncem 2023. Zavod je imao 16 zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu koji rade u nepunom radnom vremenu. Devet zaposlenika radi šest sati dnevno (30 sati tjedno) u Zavodu, a preostala dva sata dnevno (deset sati tjedno) na Medicinskom fakultetu i Fakultetu zdravstvenih studija, dok jedan zaposlenik radi sedam sati dnevno (35 sati tjedno) u Zavodu, a jedan sat dnevno (pet sati tjedno) na Medicinskom fakultetu u Rijeci. Nadalje, šest zaposlenika radi dva sata dnevno (deset sati tjedno) u Zavodu, a preostalih šest sati dnevno (30 sati) na Medicinskom fakultetu. Ugovorima o radu zaključenim s navedenim zaposlenicima utvrđeno je da će poslodavac zaposleniku isplaćivati plaću razmjerno ukupnim radnim obvezama. Unutarnjim aktom nije uređen obračun plaće navedenim zaposlenicima, već je pojedinačnim rješenjima o utvrđivanju rasporeda, koeficijenata složenosti poslova i dodataka na plaću samo utvrđeno da će zaposlenik raditi kod poslodavca u nepunom radnom vremenu od 30 sati tjedno i obavljat će u potpunosti radne obveze punog radnog vremena, zbog jedinstvenog i nedjeljivog radnog procesa zdravstvene i znanstveno-nastavne djelatnosti koja se obavlja u prostoru Zavoda.

Svim zaposlenicima u kumulativnom radnom odnosu koji rade šest i sedam sati dnevno u Zavodu plaća je obračunana i isplaćena u punom iznosu neovisno o satima rada, a zaposlenicima koji rade dva sata dnevno u Zavodu plaća je obračunana i isplaćena za pola radnog vremena neovisno o satima rada. U evidencijama o radnom vremenu, sati rada navedenih zaposlenika evidentirano je šest odnosno četiri sata. Na platnim listama nisu vidljivi sati odrađeni u kumulativnom radnom odnosu jer u Centraliziranom obračunu plaća nije predviđena mogućnost unosa broja sati za kumulativni rad, već se obračunava vrijednosno u okviru stavke Korekcija. Nadalje, kada se dio nastavnog procesa odvija u Zavodu, u evidencijama nije zabilježeno kada se odrađuju obveze na visokom učilištu odnosno razgraničenje redovnog rada u Zavodu od nastavnih obveza na visokoškolskim ustanovama.

Unutarnjim aktom nije uređeno tko može biti u kumulativnom radnom odnosu, nisu obrazloženi razlozi uvećanja sati rada, iz kojih se izvora financira kumulativni rad odnosno nije obrazložen način utvrđivanja navedenog obračuna rada i opravdanost plaćanja. Iako se radi o znanstveno-nastavnoj djelatnosti za potrebe visokoškolskih ustanova (ugovorima o poslovnoj suradnji s visokoškolskim ustanovama je uređeno da se plaća ostvaruje razmjerno radnom vremenu u pojedinoj ustanovi), navedeni dio plaće isplaćuje se iz sredstava Zavoda namijenjenih za obavljanje zdravstvene zaštite.

Zavod je unutarnjim aktom trebao urediti način razgraničenja radnog vremena zaposlenika u kumulativnom radnom odnosu, kao i planirati radno vrijeme uvažavajući raspored nastavnih kolegija koji su unaprijed zadani za akademsku godinu, kako bi se plaće obračunavale i isplaćivale u skladu s donesenim aktom. Prema odredbi članka 4. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zloupotrebe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost finansijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog finansijskog upravljanja.

S obzirom na to da se dio nastavnog procesa visokih učilišta odvija na Zavodu te da iz evidencija o prisutnosti na radu nije vidljivo obavlja li zaposlenik redovne radne obveze u Zavodu ili obveze na visokom učilištu, Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom urediti planiranje radnog vremena navedenih zaposlenika, kao i način evidentiranja odnosno razgraničenje radnog vremena, čime bi se omogućila provjera pravilnosti primjene unutarnjeg akta, evidencija prisutnosti na radu i obračuna plaća odnosno poboljšao sustav unutarnjih kontrola.

- Rashodi za korištenje službenih vozila

Rashodi za gorivo za službena vozila ostvareni su u iznosu od 60.364,08 eura. Zavod je u siječnju 2021. donio Odluku i uputu o odgovornom korištenju službenih vozila i dokumentaciji koja se odnosi na službena vozila (dalje u tekstu: Odluka). Odlukom je uređen način korištenja službenih vozila, vođenje izvještaja i evidencija, odgovornost korištenja te održavanje službenih vozila. U vlasništvu Zavoda je 39 službenih vozila za koje se prilikom korištenja vode putni radni listovi. U putnim radnim listovima, za lokalnu vožnju vodi se dnevna evidencija koja sadrži sljedeće podatke (datum i broj naloga vožnje, mjesto polaska i dolaska vozila, stanje brojila na polasku, vrijeme polaska i dolaska, uzrok stajanja, broj osoba u vozilu), ali stanje brojila na povratku nije evidentirano u putnim radnim listovima te nije vidljiv broj prijeđenih kilometara. Također, nije navedeno vrijeme i količina kupovine goriva za službena vozila.

Prema odredbama članka 1. navedene Odluke, u putnom radnom listu moraju biti popunjeni podaci o datumu korištenja službenog vozila, kretanju službenog vozila (polazište i odredište), stanju brojila na polasku i povratku, vremenu polaska i dolaska, uzrocima stajanja, broju osoba u vozilu, broju prijeđenih kilometara te potpis korisnika službenog vozila. Uz putni radni list korisnik vozila dužan je dostaviti i potpisani račun za gorivo, ukoliko je prilikom korištenja vozila nabavljao gorivo.

Državni ured za reviziju nalaže u putne radne listove upisivati sve podatke kako je određeno Odlukom i uputom o odgovornom korištenju službenih vozila Zavoda i dokumentaciji koja se odnosi na službena vozila.

- Rashodi za korištenje mobilnih telefona

U okviru rashoda za usluge telefona, pošte i prijevoza ostvareni su rashodi za službene mobilne telefone u iznosu od 27.275,63 eura.

Ravnatelj je u kolovozu 2022. donio Odluku o korištenju službenih mobilnih telefona za 179 zaposlenika/korisnika (među navedenim zaposlenicima su i osobe koje u Zavodu rade nepuno radno vrijeme odnosno osam sati rade kod drugog poslodavca, a dva sata u Zavodu). Prema navedenoj Odluci, službeni mobilni telefoni dodjeljuju se na zahtjev zaposlenika i odobrava ga Ravnatelj u cilju organizacije posla i hitnih intervencija. Navedenom Odlukom nisu utvrđena radna mjesta za koja postoji potreba za korištenjem mobilnih telefona s dozvoljenim iznosima korištenja. Ugovorene su vrste tarifa (za tri korisnika mjesecna tarifa iznosi pojedinačno 38,91 euro, dok za 176 korisnika mjesecna tarifa iznosi pojedinačno 8,50 eura). Odlukom je utvrđeno da je korisnik dužan podmiriti razliku u slučaju većih troškova iznad ugovorenih. Prema obrazloženju odgovorne osobe, potrošnja se prati usporedbom računa i ugovora. U Zavodu nema dokumentacije iz koje bi bilo vidljivo na koji način Zavod prati ugovorenu potrošnju odnosno preglede mjesecnih računa po svakom pojedinom zaposleniku.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom utvrditi za koja radna mjesta postoji potreba za korištenjem mobilnih telefona s dozvoljenim mjesecnim iznosima, a radi praćenja potrošnje u okviru ugovorene ustrojiti evidenciju potrošnje po zaposleniku.

- 4.2. Zavod je prihvatio nalog i preporuke Državnog ureda za reviziju u vezi s točkom Rashodi. Navodi da će unutarnjim aktom urediti tko može raditi u kumulativnom radnom vremenu, a donošenjem akta i programskim rješenjem omogućiće se implementacija preporuke, kao i poboljšanje praćenja i evidencije radnog vremena svih zaposlenika, kao i zaposlenika u kumulativnom radnom vremenu. Nadalje, navodi da je donesena interna uputa za korištenje službenih vozila i upravljanje voznim parkom te provedena interna edukacija zaposlenika. Također, navodi da je u izradi nova odluka o korištenju službenih mobilnih telefona kojom će se detaljnije definirati radna mjesta za koja postoji potreba korištenja mobilnih telefona. Nadalje, obrazlaže da zbog prirode posla (terenski rad, pripravnost i ostalo), velikog broja lokacija na kojima se obavlja djelatnost, smjenskog rada i manjeg broja fiksnih linija postoji potreba za većim brojem mobilnih uređaja čija se količina minimalno jednom godišnje revidira. Potrošnja po zaposlenika prati se kroz programsku aplikaciju, a iznose preko ugovorene pretplate ugovorni operater fakturira direktno zaposleniku.

5. Javna nabava

- 5.1. Zavod je javni naručitelj i obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi, Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi te drugih provedbenih propisa koji uređuju područje javne nabave. Nepravilnosti i propusti su utvrđeni kod primjene unutarnjeg akta o jednostavnoj nabavi i vođenju Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi za 2023., Zavod je u 2023. proveo postupak javne nabave u vrijednosti od 1.947.553,79 eura bez PDV-a i postupke jednostavne nabave u vrijednosti od 1.066.331,00 euro bez PDV-a, od čega se na robe odnosi 397.003,00 eura, usluge 555.598,00 eura i radove 13.730,00 eura. Revizijom je obuhvaćeno sedam otvorenih postupka javne nabave ugovorene vrijednosti od 551.201,31 euro bez PDV-a i deset postupaka jednostavne nabave ugovorene vrijednosti od 169.032,30 eura bez PDV-a.

Do konca svibnja 2023. pravila i uvjeti postupanja Zavoda u provedbi postupaka jednostavne nabave roba, radova i usluga bili su uređeni Naputkom o nabavi robe i usluga do 200.000,00 kn (preračunato 26.544,56 eura) i radova do 500.000,00 kn (preračunato 66.361,40 eura), a od lipnja 2023. Uputom o postupanju u nabavi robe, radova i usluga jednostavne nabave (dalje u tekstu: Uputa). Prema navedenoj Uputi, jednostavna nabava procijenjene vrijednosti manje od 2.650,00 eura provodi se izdavanjem narudžbenice odnosno sklapanjem ugovora na temelju najmanje jedne ili više dostavljenih ponuda. Nadalje, jednostavna nabava čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura te manja od 9.300,00 eura provodi se na temelju zatražene najmanje tri ponude prikupljene na dokaziv način (putem pošte, elektroničkom poštom i drugo), a iznimno se može zatražiti jedna ponuda u slučajevima propisanim navedenom Uputom.

Za jednostavnu nabavu procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 9.300,00 eura i manje od 26.540,00 eura (za robe i usluge) odnosno manje od 66.360,00 eura (za radove) utvrđeno je da se postupak provodi u pravilu, putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: EOJN) pozivom na dostavu ponuda najmanje tri gospodarska subjekta, a postupak se može provesti i slanjem poziva na dostavu ponude na adresu najmanje tri gospodarska subjekta na dokaziv način (putem pošte, elektroničkom poštom i drugo).

Nadalje, Uputom je utvrđeno da u postupku jednostavne nabave radova procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 26.540,00 eura ukoliko se isti provodi javnom objavom u EOJN-u, Zavod je obvezan poveznicu na postupak nabave u EOJN-u objaviti i na svojim mrežnim stranicama, a ukoliko se isti planira provesti putem EOJN-a, ali ne javnom objavom, Zavod mora na svojim mrežnim stranicama, prije pokretanja postupka nabave objaviti obavijest o namjeri provođenja postupka jednostavne nabave. Također je utvrđeno da je u postupku za radove procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 26.540,00 eura, koji se ne provodi putem EOJN-a, Zavod obvezan poziv na dostavu ponuda sa svim prilozima objaviti i na svojim mrežnim stranicama.

U 2023. Zavod nije provodio postupke jednostavne nabave putem EOJN-a. U pregledanim postupcima jednostavne nabave (za poštanske usluge, usluge promidžbe i informiranja, pripreme tiska Narodnog zdravstvenog lista, nabavu višegodišnjih licenci, usluge sistematskog pregleda zaposlenika, izradu mobilne aplikacije, nabavu laboratorijske perilice, keramičarske radove, sustav za nadzor uvjeta okoline u hladnjacima te nadogradnju mikrobnog identifikacijskog sustava), procijenjene vrijednosti od 12.250,00 eura do 26.478,20 eura, Zavod je upućivao pozive na dostavu ponuda na više adresa.

S obzirom na to da je Zavod u 2023. kod postupaka jednostavne nabave procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 9.300,00 eura slao samo pozive na dostavu ponuda, a Uputom o postupanju u nabavi robe, radova i usluga jednostavne nabave utvrđeno je da se postupak jednostavne nabave spomenute procijenjene vrijednosti provodi u pravilu putem EOJN-a, a može se provesti i slanjem poziva na dostavu ponude na adresu najmanje tri gospodarska subjekta, Državni ured za reviziju preporučuje jasno utvrditi slučajeve u kojima se postupci nabave robe, radova i usluga provode slanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta, čime bi se pridonijelo jednoobraznosti postupanja kod provođenja postupaka jednostavne nabave.

- Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Zavod je ustrojio Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma koji je objavljen u EOJN-u. Navedeni Registar sadrži podatke o evidencijskom broju nabave, predmetu nabave, nazivu ugovaratelja, broju i datumu ugovora, roku na koji je sklopljen, ugovorenom iznosu, ali ne sadrži podatke o izvršenju ugovora odnosno datumu izvršenja ugovora ili okvirnog sporazuma i ukupno isplaćenim iznosima ugovarateljima s PDV-om za postupke jednostavne i javne nabave koji su izvršeni u 2023.

Prema odredbama članka 5. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, između ostalog, sadrži podatke i o datumu kada je ugovor ili okvirni sporazum, uključujući ugovore na temelju okvirnog sporazuma, izvršen u cijelosti ili navod da je isti raskinut prije isteka roka na koji je sklopljen te ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s porezom na dodanu vrijednost na temelju sklopljenog ugovora ili okvirnog sporazuma, uključujući ugovore na temelju okvirnog sporazuma.

Državni ured za reviziju nalaže unositi u Registar ugovora podatke o ugovorima zaključenim na temelju provedenih postupaka javne i jednostavne nabave (datum kada je ugovor ili okvirni sporazum izvršen te ukupni isplaćeni iznos ugovaratelju s PDV-om) u skladu s odredbama Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

- 5.2. U vezi s točkom Javna nabava, Zavod navodi da će Uputom o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma detaljno utvrditi kada će provoditi jednostavnu nabavu putem EOJN-a, a kada slanjem poziva na dostavu ponuda na adresu najmanje tri gospodarska subjekta. Također, navodi da će u narednom razdoblju u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma ažurno unositi sve propisane podatke uključujući i ukupno isplaćeni iznos i datum izvršenja ugovora ili sporazuma.